

Lovforslag nr. L 84. Fremsat den 13. november 2003 af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion, lov om erhvervsuddannelser, lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og lov om produktionsskoler

(Fornyelse af vekseluddannelsesprincippet, finansieringsomlægning m.m.)

§ 1

I lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion, jf. lovbekendtgørelse nr. 185 af 11. marts 2001, som ændret ved § 50 i lov nr. 418 af 6. juni 2002 og § 1 i lov nr. 1081 af 17. december 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Arbejdsgivernes Elevrefusion bidrager endvidere til finansiering af godtgørelse i henhold til lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse samt befordringsudgifter og udgifter til kost og logi i henhold til lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.«

2. I § 8, *stk. 1*, indsættes efter »erhvervsuddannelser«: », grundlæggende social- og sundhedsuddannelser«.

3. I § 12 a indsættes efter »institutioner«: »eller en styrelse eller anden offentlig institution under Undervisningsministeriet, som er bemyndiget til at varetage ordningens administration«.

4. § 12 c, *stk. 1, 1. og 2. pkt.*, ophæves, og i stedet indsættes:

»Staten yder tilskud til institutioner for erhvervsrettet uddannelse til praktikpladsopsøgning og vejledning af elever om praktik og be-

skæftigelsesmuligheder. Der ydes et tilskud pr. elev, der indgår uddannelsesaftale inden for lov om erhvervsuddannelser, herunder kombinationsaftale, eller som kommer i praktik i udlandet, jf. § 31, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser. Tilskuddets størrelse fastsættes på de årlige finanslove.«

5. § 12 c, *stk. 5*, ophæves.

6. § 13 affattes således:

»§ 13. Arbejdsgivernes Elevrefusion administrerer udbetaling til skolerne af skolepraktikydelse, befordringstilskud og tilskud til værktøj, værnemidler og lignende til elever i skolepraktik samt tilskud til de faglige udvalgs udgifter til afholdelse af svendepøver for elever i skolepraktik, jf. § 66 k, stk. 1, og § 67 a, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser. Arbejdsgivernes Elevrefusion administrerer endvidere udbetalingen af elevgodtgørelse til elever, der har påbegyndt skolepraktik inden den 1. januar 2004.«

7. § 14 ophæves.

8. I § 15 ændres »§ 11, stk. 4, § 12 a og § 14« til: »§ 11, stk. 4, og § 12 a«.

9. Efter § 15 a indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 5 a

Godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse m.v.

§ 15 b. Arbejdsgivernes Elevrefusion bidrager til finansiering af godtgørelse i henhold til lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse samt befordringsudgifter og udgifter til kost og logi i henhold til lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.«

10. § 18, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Bidraget efter stk. 1, 1. pkt., udgør 1.480 kr. årligt pr. fuldtidsbeskæftiget. Af dette bidrag overføres 530 kr. årligt pr. fuldtidsbeskæftiget til Undervisningsministeriet til hel eller delvis finansiering af godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse samt befordringsudgifter og udgifter til kost og logi i henhold til lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., jf. § 15 b.«

11. § 18, stk. 3, ophæves.

12. I § 19, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »Overkydende midler«: »vedrørende den del af arbejdsgiverbidraget, der medgår til dækning af udgifterne efter § 1, stk. 1.«

13. I § 19, stk. 2, indsættes efter »efter § 18«: »vedrørende den del af arbejdsgiverbidraget, der medgår til dækning af udgifterne efter § 1, stk. 1.«

14. § 22, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Det i § 18, stk. 2, nævnte bidrag på 530 kr. indbetales kvartalsvis af Arbejdsgivernes Elevrefusion til Undervisningsministeriet som en forholdsmæssig andel af de af Arbejdsgivernes Elevrefusion modtagne arbejdsgiverbidrag i den foregående 3 måneders periode.«

15. I § 22, stk. 2, indsættes efter »nævnte udgifter«: », jf. dog stk. 3, 3. pkt.«

16. I § 22 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Undervisningsministeriet dækker Arbejdsgivernes Elevrefusions udgifter til elevgodtgørelse, skolepraktikydelser, befordringstilskud, værktøj, værnemidler og lignende samt tilskud til de faglige udvalgs udgifter til svendeprove for skolepraktikerelever, jf. § 13, herunder administrationsudgifter. Arbejdsgivernes Elevrefusion indsender et budget til Undervisningsministeriet over de forventede udgifter til ord-

ningerne. Udbetalingen til Arbejdsgivernes Elevrefusion sker forskudsvis en gang i kvartalet med en efterfølgende årlig regulering på grundlag af et regnskab for det pågældende år. Institutioner for erhvervsrettet uddannelse aflægger regnskab for disse udgifter til Undervisningsministeriet som en del af skolernes årsregnskab.«

17. I § 23 a, stk. 1, 2. pkt., ændres »§§ 13 og 14« til: »§ 13.«

18. Efter § 23 a indsættes i Kapitel 7 a:

»§ 23 b. Bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion indsender et budget for de samlede udgifter efter denne lov til Undervisningsministeriet.«

§ 2

I lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 870 af 23. oktober 2002, som ændret ved § 4 i lov nr. 1080 af 17. december 2002, § 2 i lov nr. 1081 af 17. december 2002, § 3 i lov nr. 1083 af 17. december 2002, § 1 i lov nr. 297 af 30. april 2003, § 7 i lov nr. 299 af 30. april 2003, § 16 i lov nr. 418 af 10. juni 2003 og § 1 i lov nr. 448 af 10. juni 2003, foretages følgende ændringer:

1. § 5, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Optagelse på skole til en uddannelses hovedforløb forudsætter, at eleven har gennemført det adgangsgivende grundforløb efter reglerne om uddannelsen eller har mindst tilsvarende kvalifikationer. Eleven skal endvidere have indgået uddannelsesaftale, jf. dog stk. 5, § 66 e og § 66 l, stk. 1.«

2. § 12, stk. 1, affattes således:

»En erhvervsuddannelse varer i almindelighed ikke over 4 år og består af et grundforløb og et hovedforløb.«

3. § 15, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Uddannelserne tilrettelægges efter reglerne om den enkelte uddannelse så vidt muligt således, at eleverne kan afslutte forløbet på et eller flere kompetencegivende trin med en uddannelse, som indeholder på forhånd fastsatte dele af den samlede uddannelse.«

4. § 19 b, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Tilskud efter stk. 1 og refusion af skolernes udgifter til skolepraktikydelser, jf. § 66 k, stk. 1, afholdes af staten.«

5. Efter § 19 c indsættes:

»§ 19 d. Skolen modtager efter § 19 tilskud til vejledning, kompetencevurdering, eventuelt kompetenceafklarende forløb og udarbejdelse af uddannelsesplan, jf. § 66 n, stk. 1, og til undervisning i uddannelsesdele, omfattet af § 66 n, stk. 2, nr. 1, 3 og 4.«

6. I § 26, stk. 3, indsættes som 3. pkt.: »En arbejdsmarkedsuddannelse, der er godkendt som et valgfrit specialefag i en erhvervsuddannelse, kan ikke udbydes som enkeltfag.«

7. I § 31 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Det faglige udvalg offentliggør en fortegnelse over godkendte virksomheder på internettet. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler herom.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

8. § 37, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. I forbindelse med forberedelse og iværksættelse af uddannelser kan undervisningsministeren efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser nedsætte midlertidige faglige udvalg. Undervisningsministeren kan endvidere nedsætte ad hoc-udvalg til dette formål. Ministeren kan pålægge Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser at afgive indstilling om nedsættelse af et midlertidigt fagligt udvalg inden en nærmere fastsat tidsfrist. Ministeren kan endvidere bemyndige et efteruddannelsesudvalg, nedsat efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., til at fungere som et midlertidigt fagligt udvalg efter denne lov.«

9. I § 37 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Ad hoc-udvalg samt efteruddannelsesudvalg, nedsat efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., kan efter undervisningsministerens bestemmelse varetage de opgaver og funktioner, som varetages af faglige udvalg og midlertidige faglige udvalg i henhold til lovgivningen om erhvervsuddannelser.«

Stk. 3-6 bliver herefter stk. 4 -7.

10. § 48, stk. 1, affattes således:

»Det er en betingelse for gennemførelse af en erhvervsuddannelse, at der mellem eleven og en eller flere virksomheder er indgået en uddannelsesaftale, jf. dog § 5, stk. 3, kapitel 7 a og § 66 l. Aftalen skal omfatte alle praktik- og skoleop-

hold og eventuel svendeproe i uddannelsen eller det kompetencegivende trin i uddannelsen.«

11. I § 66, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Dette gælder også elever, der som led i ansættelsen hos en arbejdsgiver deltager i uddannelsesforløb på skolen efter § 66 n, stk. 2«, og i stk. 2 indsættes efter 1. pkt.: »Tilsvarende gælder for elever uden en arbejdsgiver, der deltager i uddannelsesforløb på skolen efter § 66 n, stk. 2.«

12. I § 66 a, stk. 1, 2. pkt. affattes således:

»I trindelte uddannelser, jf. § 15, stk. 2, skal skolepraktik dog tillige tilbydes elever, der har gennemført et kompetencegivende trin af en uddannelse med uddannelsesaftale.«

13. I § 66 b, stk. 1, ændres: »erhvervsuddannelse« til: »erhvervsuddannelses hovedforløb«.

14. § 66 b, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, hvilke uddannelser der ikke skal udbydes med skolepraktik, og kan tillige fastsætte regler om begrænsning af adgangen til skolepraktik inden for de enkelte uddannelser under hensyn til beskæftigelsesmulighederne og til virksomhedernes ansvar for sikring af vekselluddannelsesprincippet, jf. § 2, stk. 1.«

15. § 66 c, stk. 1, affattes således:

»Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om elevernes egnethed m.v. Reglerne kan ud over krav til elevernes egnethed for uddannelsen indeholde krav til elevernes faglige og geografiske mobilitet og til deres aktivitet som praktikpladssøgende, herunder med hensyn til overgang til uddannelser efter lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om landbrugsuddannelser eller lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. I reglerne kan det fastsættes, at eleverne optages i et register over praktikpladssøgende, der skal være offentligt tilgængeligt. Kravene om egnethed m.v. skal være opfyldt i hele skolepraktikforløbet. Reglerne fastsættes efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser.«

16. I § 66 h udgår »hele«.

17. I § 66 i, stk. 2, indsættes efter »praktikplads«: », såfremt eleven kan gennemføre den

uddannelse, der er knyttet til den tilbudte praktikplads uden tab af uddannelsesetid,«.

18. § 66 k, stk. 1, affattes således:

»Skolen udbetaler en skolepraktikydelse til elever, der er i skolepraktik, dog ikke til elever der modtager løn fra en arbejdsgiver, jf. § 66 f, eller arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge, kontanthjælp, revalideringsydelse eller anden offentlig støtte, der tilsigter at dække leveomkostninger. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om skolepraktikydelsen. Ydelsens størrelse fastsættes på de årlige finanslove.«

19. Efter kapitel 7 a indsættes:

»Kapitel 7 b

Erhvervsuddannelse plus

§ 66 l. Erhvervsuddannelse plus (eud+) er et særligt afslutningsforløb i erhvervsuddannelserne. Eud+ kan gennemføres af skoler og institutioner m.fl., der er godkendt til at udbyde det pågældende hovedforløb, jf. § 18. Forløbet gennemføres uden uddannelsesaftale.

Stk. 2. Eud+ har samme mål og niveau som det tilsvarende uddannelsesstrin i en erhvervsuddannelse. Den afsluttes med de samme prøver og med tilsvarende uddannelsesbevis som det tilsvarende trin i en erhvervsuddannelse og giver ret til samme betegnelse som denne.

§ 66 m. Adgang til eud+ er betinget af, at eleven

- 1) ikke er fyldt 25 år ved skolens modtagelse af ansøgningen,
- 2) har gennemført det foregående trin i den uddannelse, hvori eleven ønsker at gennemføre eud+ og
- 3) har været i lønnet beskæftigelse i mindst 6 måneder efter afslutningen af trin 1 med arbejdsopgaver, der falder inden for uddannelsesområdet.

Stk. 2. Afgørelse om optagelse træffes af en skole m.v., der er godkendt efter § 18, jf. § 66 l, stk. 1.

§ 66 n. Skolen udarbejder i samråd med eleven og en eventuel arbejdsgiver en personlig uddannelsesplan og vejleder eleven. Uddannelsesplanen udarbejdes på grundlag af reglerne om uddannelsen og skolens vurdering af elevens kompetencer.

Stk. 2. I den personlige uddannelsesplan angives den teoretiske og praktiske kompetence, som skolen har anerkendt, og det uddannelsesforløb, eleven skal gennemføre. Et uddannelsesforløb, som beskrives i uddannelsesplanen, kan omfatte:

- 1) Obligatorisk skoleundervisning i det pågældende uddannelsesstrin efter reglerne om uddannelsen.
- 2) Arbejdsmarkedsuddannelse eller enkeltfag inden for uddannelsesplanens mål.
- 3) Intensiv værkstedstræning (praktisk-fagligt forløb) på uddannelsesinstitutionen eller i en virksomhed efter aftale med institutionen i en periode på højst en måned.
- 4) Intensiv værkstedstræning (praktisk-fagligt forløb) på elevens arbejdsplads i en periode på højst en måned.
- 5) Praktisk arbejde inden for uddannelsesområdet på elevens arbejdsplads, der gennemføres efter aftale mellem eleven og arbejdsgiveren.
- 6) Svendep prøve eller anden afsluttende prøve.

Stk. 3. Planen kan på grundlag af kompetencevurderingen gå ud på, at eleven indstilles direkte til svendep prøve eller anden afsluttende prøve i det pågældende uddannelsesstrin.

Stk. 4. Uddannelsesplanen gælder for det samlede uddannelsesforløb, uanset hvilken skole eller anden institution, der optager eleven under forløbet. Den enkelte skole eller institution er uddannelsesansvarlig for det uddannelseselement, der gennemføres på skolen eller institutionen.

Stk. 5. Uddannelsesplanen revideres i tilfælde af, at målene for den tilsvarende ungdomsuddannelse bliver ændret, inden uddannelsen er gennemført, efter de regler, som fastsættes efter § 66 o.

Stk. 6. Hvis uddannelsen ikke er gennemført inden for 6 år, bortfalder uddannelsesplanen.

§ 66 o. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om kompetencevurdering og uddannelsesplaner, herunder regler, hvorefter en elev kan indbringe en afgørelse, truffet af skolen eller institutionen vedrørende ansøgerens praktiske kompetence, for vedkommende faglige udvalg.«

20. I § 67 a, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »m.v.«: »», jf. dog stk. 4«.

21. I § 67 a indsættes som *stk. 4*:

»Stk. 4. For uddannelser efter kapitlerne 7 a og 7 b kan undervisningsministeren fastsætte regler om tilskud til delvis dækning af de faglige udvalgs udgifter til svendepøver samt regler om økonomisk støtte til elever til værktøj, værnemidler, befording og lignende, hvis elever med en uddannelsesaftale i det pågældende hovedforløb, jf. § 66 b, stk. 1, og § 66 l, stk. 2, er berettiget til at modtage sådanne ydelser fra arbejdsgiveren.«

22. I § 69 indsættes efter »§ 66 j«: og »§ 66 o«.

§ 3

I lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, jf. lovbeholdtgodtgørelse nr. 600 af 26. juni 2002, som ændret ved § 6 i lov nr. 1032 af 17. december 2002, § 3 i lov nr. 1035 af 17. december 2002, § 7 i lov nr. 418 af 10. juni 2003 og § 2 i lov nr. 447 af 10. juni 2003, foretages følgende ændringer:

1. I § 3 indsættes efter »§ 1«: », jf. dog § 5,« og efter »udbuddet«:», dog undtaget de i nr. 9 nævnte forløb«.

2. I § 3 indsættes som *stk. 2 og 3*:

»Stk. 2. Der kan ligeledes opnås ydelser efter § 1, jf. dog § 5, ved deltagelse i grundlæggende voksenuddannelse (GVU) i det omfang, disse forløb er sammensat af uddannelser som nævnt i stk. 1.

Stk. 3. Der kan endvidere opnås ydelser efter § 1, jf. dog § 5, ved deltagelse i erhvervsuddannelse plus (eud+) i det omfang, disse forløb er sammensat af uddannelser som nævnt i stk. 1, skoleundervisning i erhvervsuddannelse og svendepøve eller anden afsluttende prøve. Deltagere i eud+ kan endelig opnå ydelser efter § 1, jf. dog § 5, under intensiv værkstedstræning i en periode på højst en måned på uddannelsesinstitutionen eller i en virksomhed efter aftale med institutionen, samt i en periode på højst en måned på deltagerens arbejdsplads.«

3. I § 5 ændres »eller grupper af uddannelser« til: », grupper af uddannelser eller uddannelser tilrettelagt under bestemte former enten bortfalder eller« og »godtgørelsen ikke reduceres« til: »godtgørelsen ikke bortfalder eller reduceres«.

4. I § 10, *stk. 1*, indsættes som *2. pkt.*:

»Ligeledes kan beskæftigede lønmodtagere under 25 år, der deltager i uddannelse efter § 3,

stk. 3, opnå godtgørelse, jf. §§ 4 og 5, uden varighedsbegrænsning.«

5. I § 10, *stk. 3*, indsættes efter »jf. dog stk.«: »1,«.

6. I § 10, *stk. 4, 1. pkt.*, indsættes efter »godtgørelse«: », jf. dog stk. 1«.

7. § 16, *stk. 1*, affattes således:

»Undervisningsministeren kan fastsætte, at beregning og udbetaling af godtgørelse efter denne lov varetages af deltagerens arbejdsløshedskasse, arbejdsformidlingen, uddannelsesstedet eller Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte. Fastsættelse af, at varetagelsen sker i arbejdsløshedskasserne eller arbejdsformidlingen, kan dog først ske efter forhandling med beskæftigelsesministeren.«

8. § 16, *stk. 2*, affattes således:

»Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om beregning, udbetaling og administration, herunder refusion, regnskab, tilsyn og revision, af godtgørelse efter denne lov. Fastsættelsen sker efter forhandling med beskæftigelsesministeren for så vidt angår regler om arbejdsløshedskassernes og arbejdsformidlingens udbetaling af godtgørelse.«

9. I § 16, *stk. 3 og 4, § 23 og 24, stk. 2*, ændres »eller arbejdsformidlingen« til: », arbejdsformidlingen, uddannelsesstedet eller Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte«.

10. I § 16, *stk. 5*, ændres »og arbejdsformidlingen« til: », arbejdsformidlingen, uddannelsesstedet eller Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte«.

11. I § 22, *stk. 3*, indsættes efter »arbejdsformidlingen,«: »uddannelsesstederne, Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte«.

§ 4

I lov nr. 446 af 10. juni 2003 om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. foretages følgende ændringer:

1. I § 20, *stk. 2*, udgår »reduktion af«.

2. I § 21 indsættes som *stk. 5*:

»Stk. 5. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at tilskud til kost og logi og tilskud til dækning af udgifter til befording til enkelte uddannelser, grupper af uddannelser

eller uddannelser tilrettelagt under bestemte former nedsættes eller bortfalder.«

3. § 23, stk. 1 og stk. 2, affattes således:

»Undervisningsministeren kan fastsætte, at beregning og udbetaling af befordringstilskud efter denne lov varetages af deltagerens arbejdsløshedskasse, arbejdsformidlingen, uddannelsesstedet eller Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte. Fastsættelse af, at varetagelsen sker i arbejdsløshedskassen eller på arbejdsformidlingen, kan dog først ske efter forhandling med beskæftigelsesministeren.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om beregning, udbetaling og administration, refusion, tilsyn, regnskab og revision af befordringstilskud efter denne lov. Fastsættelse sker efter forhandling med beskæftigelsesministeren for så vidt angår regler om arbejdsløshedskassernes og arbejdsformidlingens udbetaling af tilskud.«

§ 5

I lov om produktionsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 75 af 29. januar 2003, som ændret ved § 4 i lov nr. 297 af 30. april 2003 og § 15 i lov nr. 418 af 10. juni 2003, foretages følgende ændring:

1. I § 17, stk. 2, indsættes efter »deltagere«: » og skal nedsættes forholdsmæssigt for deltagere, der uden lovlig grund kommer for sent til eller udebliver fra produktionsskoleaktiviteten, ikke aktivt deltager i udfærdigelse, justering og opfyl-

delse af den individuelle forløbsplan eller ikke aktivt deltager i praktikforløb, som skolen skønner bidrager til opfyldelse af forløbsplanen«.

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2004.

Stk. 2. Indbetaling til Undervisningsministeriet af bidrag fra Arbejdsgivernes Elevrefusion til hel eller delvis finansiering af udgifterne til godtgørelse i henhold til lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, befordringsudgifter og udgifter til kost og logi i henhold til lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., jf. 15 b og § 22, stk. 1, 1. pkt., sker første gang den 1. april 2004 og består kun af bidragsindbetalinger, der vedrører perioden efter den 31. december 2003.

Stk. 3. Regler fastsat med hjemmel i § 15 i lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion forbliver i kraft indtil de afløses af regler fastsat med hjemmel i lov om erhvervsuddannelser eller ophæves.

Stk. 4. Ansøgning til Arbejdsgivernes Elevrefusion fra skoler om ydelse af refusion af de i § 13, 2. pkt., nævnte udgifter skal være modtaget af Arbejdsgivernes Elevrefusion inden den 1. april 2009.

Stk. 5. Elever, som har påbegyndt skolepraktik inden den 1. januar 2004, bevarer retten til elevgodtgørelse efter de hidtidige regler, dog kun indtil udgangen af 2008.

Stk. 6. Optagelse til erhvervsuddannelse plus (eud+) kan dog først ske fra den 1. januar 2005.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund

Lovforslaget er en udmøntning af den politiske aftale mellem regeringen (Venstre og Det konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om finansieringsomlægning i forlængelse af udmøntning af aftalen om bedre uddannelser (Fase II), 5. november 2003.

Udmøntningen af aftalen indeholder følgende tre elementer:

- 1) Opfølgning på aftalen »Bedre Uddannelser« indgået mellem regeringen (Venstre og Det konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre i forbindelse med finanslov 2003 om fornyelse af vekseluddannelsesprincippet og nye løsninger i stedet for skolepraktik (fase II).
- 2) Finansieringsomlægning, der indebærer en ændret rollefordeling mellem arbejdsgivernes og statens finansieringsansvar for udgifter til skolepraktik og finansiering af godtgørelse m.v. til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.
- 3) Bortfald af besparelsen på produktionsskoleydelsen samt muligheden for, at der sker fradrag i produktionsskoleydelsen ved fravær uden lovlig grund eller lignende.

Bedre uddannelser

Aftalen mellem regeringen (Venstre og Det konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om finanslov 2003 vedr. »Bedre uddannelser« omfattede bl.a. en flerårsaftale for erhvervsskolerne. Det indgik i denne aftale, at parterne i 2003 skulle gennemføre drøftelser om »Fornyelse af vekseluddannelsesprincippet og nye løsninger i stedet for skolepraktik (fase II)«. Som et led i aftalen skulle der udmøntes et rammeløft til erhvervsskolerne i 2004 – 2006 på 100 mio. kr. årligt.

Disse drøftelser har ført til indgåelse af en aftale mellem de samme parter. Aftalen er optrykt som bilag 1 til lovforslaget.

Aftalens indhold forudsætter ændring af følgende love:

- 1) Lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 870 af 23. oktober 2002 med senere ændringer (eud-loven)
- 2) Lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion, jf. lovbekendtgørelse nr. 185 af 11. marts 2001 med senere ændringer (AER-loven)
- 3) Lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 600 af 26. juni 2002 med senere ændringer (VEU-godtgørelsesloven)

Som det fremgår af aftaleteksten, skal aftalen og dermed lovforslaget ses i forlængelse af en række politiske beslutninger, til dels udmøntet gennem aftaler mellem staten og arbejdsmarkedets parter, fra 2002 og 2003. Den overordnede linie i disse beslutninger er at skabe grundlag for en styrkelse af erhvervsuddannelsernes evne til at tilpasse sig virksomhedernes, de unges og samfundets samlede behov for relevante og perspektivrige muligheder for erhvervsrettet kompetenceudvikling for både unge og lidt ældre.

Det gennemgående tema for fornyelsen af uddannelserne er at skabe rum for mere fleksibilitet og større mangfoldighed med fastholdelse af et højt fagligt niveau. Krav til uddannelserne om faglighed og fleksibilitet er afgørende for erhvervsuddannelsernes fremtid, idet der skal være sikkerhed for, at uddannelsesmålene er relevante dvs. beskæftigelsesrettede, og at uddannelsernes varighed og struktur spores ind på fremtidens krav om, at kompetencer erhverves livet igennem gennem formel og uformel kompetenceopbygning, læring gennem jobberfaring mv.

Erhvervsuddannelserne bygger som hovedregel på det klassiske lærlingssystem med vekslende mellem skoleundervisning og praktikuddannelse. Dette er på én gang en svaghed og en styrke.

Swagheden viser sig ved tilbagevendende praktikpladsproblemer, især i nyere uddannelser uden tradition for vekseluddannelse, men også – og i nogen grad konjunkturbestemt – i de mere traditionelle uddannelser indenfor handel, håndværk og industri.

Styrken viser sig til gengæld ved, at uddannelsernes og elevernes nærhed til praksis i erhvervslivet giver uddannelsesformen en betydelig fordel frem for mere skolebaserede uddannelser med hensyn til at opfange ændringer i virksomhedernes og erhvervslivets behov og ikke mindst de uddannelsessøgendes ønsker om praksisnær kompetenceudvikling. Uddannelsesformen er også meget velegnet til at give unge en vellykket overgang fra uddannelse til beskæftigelse, fordi træning i konkret opgaveløsning under almindelige vilkår på en arbejdsplads er en integreret og væsentlig del af en erhvervsuddannelse.

Samtidig er det en betydelig styrke ved uddannelsesformen, at den udgør et naturligt brohoved til det livslange læringsperspektiv, som netop bygger på læring gennem vekslen mellem formel og uformel uddannelse og på tilbagevendende systematisk kompetenceudvikling på en måde, der har mange berøringsflader til vekseluddannelsesprincippet i erhvervsuddannelserne.

Mere konkret betyder dette, at der er brug for at styrke sammenhængen mellem ungdoms- og voksenuddannelserne på en anderledes måde end hidtil. Det er en af de nye veje til at nå målsætningen om, at flere elever gennemfører en erhvervsuddannelse med uddannelsesaftale og, at færre elever henvises til skolepraktik.

Forslaget indeholder en række nye løsninger, der skal bidrage til et mere fleksibelt praktikpladsmarked, hvor virksomheder og elever har lettere ved at finde hinanden. Forslaget tager grundlæggende fat om praktikpladsproblemet.

Finansieringsomlægning

Der er i dag et delt finansieringsansvar for driftsudgifter og godtgørelsesudgifter i forbindelse med uddannelse til unge og voksne beskæftigede og ikke-beskæftigede under uddannelser til og med erhvervsuddannelsesniveaue: Arbejdsgiverne finansierer via Arbejdsgivernes Elevrefusion (AER) skolepraktikordningen, herunder driftsudgifter til elever uden en uddannelsesaftale. Staten finansierer godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse (VEU-godtgørelse), som udbetales til personer i beskæftigelse, selvstændige erhvervsdrivende og ledige med ret til 6 ugers selvvalgt uddannelse i forbindelse

med efteruddannelse ofte som løntilskud til de beskæftigede.

Det foreslås, at der gennemføres en ændret ansvarsfordeling mellem stat og arbejdsgivere med hensyn til finansiering af driftsudgifter og godtgørelse til erhvervsrettede uddannelser til og med erhvervsuddannelsesniveau. Den foreslåede omlægning indebærer, at staten fra Arbejdsgivernes Elevrefusion (AER) overtager finansieringen af hele skolepraktikordningen, såvel driftsudgifterne til undervisningen som udgifterne til elevgodtgørelse m.v. Staten bevarer det styringsmæssige og indholdsmæssige ansvar for VEU-godtgørelse, men modtager herefter et bidrag til dækning af denne udgift fra AER svarende til den udgift, som AER lettes for som konsekvens af finansieringsomlægningen af skolepraktik.

Finansieringsomlægningen medfører en logisk ansvarsfordeling i uddannelsessystemet, hvor staten herefter finansierer driftstilskud til uddannelserne samt godtgørelse til ikke-beskæftigede unge og voksne, mens arbejdsgiverne finansierer lønrefusion til unge beskæftigede og bidrager til finansieringen af godtgørelse til voksne beskæftigede.

2. Lovforslagets indhold

Finansieringsomlægning

Der indføres ikke med omlægningen et nyt arbejdsgeberbidrag til Arbejdsgivernes Elevrefusion (AER). I 2003 udgør arbejdsgeberbidraget til AER 1.480 kr. årligt pr. beskæftiget. Det foreslås, at bidraget fastfrysers nominelt på dette beløb, og at en fast andel heraf på 530 kr. indbetales til Undervisningsministeriet fra Arbejdsgivernes Elevrefusion til medfinansiering af udgifter til godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, befodringsudgifter og udgifter til kost og logi.

Arbejdsgivernes bidrag er øremærket til VEU-godtgørelse, befodringsudgifter og udgifter til kost og logi. Hvis det indbetalte bidrag overstiger statens udgifter til ordningen, opspares det overskydende beløb på en konto i Undervisningsministeriet med henblik på finansiering af VEU-godtgørelse m.v. i de efterfølgende år.

Hvis der sker en grundlæggende forskydning i behovene for henholdsvis VEU-godtgørelse og lønrefusion til ungdomsuddannelser, genovervejes opdelingen mellem rammerne og lønrefusion herunder opsparingen til disse formål.

Med omlægningen overtager staten det økonomiske ansvar for skolepraktik, samtidigt med at staten bevarer det overordnede ansvar for VEU-godtgørelsen. Da

F. t. l. vedr. Arbejdsgivernes Elevrefusion m.v.

merudgifterne hertil modsvares af et bidrag fra AER, medfører omlægningen ikke som udgangspunkt øgede statslige udgifter. Staten overtager imidlertid en økonomisk risiko fra arbejdsgiverne ved at overtage et aktivitetstyre område, og regeringen forudsætter derfor øget ansvarlighed fra arbejdsgiverside for at medvirke til budgetsikkerhed for både skolepraktik og VEU-godtgørelse. Dette gælder for så vidt angår skolepraktik i form af en øget indsats for at leve op til lovforslagets intentioner om flere elever i ordinære uddannelsesaftaler i stedet for skolepraktik, og for så vidt angår VEU-godtgørelse ved en fortsat indsats i Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse (REVE) for at sikre en effektiv og målrettet anvendelse af den afsatte bevilling.

Udvidede økonomistyringsredskaber

Finansieringsomlægningen og implementeringen af et nyt uddannelseskoncept på det erhvervsrettede voksen- og efteruddannelsesområde, jf. Lov nr. 446 af 10 juni 2003 – hvor der fremover ud fra en vurdering af uddannelsernes arbejdsmarkedsrelevans sker en prioritering af, hvilke uddannelser, der indgår i en fælles kompetencebeskrivelse - forstærker behovet for at tilvejebringe yderligere styringsredskaber og udvide de allerede eksisterende. Dette sker med henblik på at kunne sikre en målrettet anvendelse af de samlede bevillinger til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse. Derfor foreslås det, at der tilvejebringes en række supplerende styringsredskaber i form af at fjerne godtgørelsen til forskellige afholdelsesformer, fjerne godtgørelsen til bestemte uddannelser, samt muligheden for at reducere eller fjerne tilskuddet til kost og logi og befordring.

Det foreslås således, at undervisningsministeren – efter rådgivning fra REVE - får hjemmel til at træffe beslutning om anvendelse af ovenstående redskaber i løbet af finansåret.

Udvalgte AMU-uddannelser og enkeltfag fra erhvervsuddannelser, landbrugsuddannelser og de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser med erhvervsrettet sigte vil efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. fra januar 2004 blive grupperet inden for fælles kompetencebeskrivelser, som tager udgangspunkt i jobfunktioner på arbejdsmarkedet. Herudover vil der være en række enkeltfag, der ikke optages i de fælles kompetencebeskrivelser, og som dermed ikke bliver prioriteret som særligt arbejdsmarkedspolitisk relevant i en erhvervsrettet voksen- og efteruddannelsessammenhæng.

På det erhvervsrettede voksen- og efteruddannelsesområde er der mulighed for at reducere VEU-godt-

gørelsesniveauet til bestemte uddannelser. Med vedtagelsen af den nye lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. skelnes der mellem fag inden for en fælles kompetencebeskrivelse og fag uden for en fælles kompetencebeskrivelse. Det foreslås, at muligheden for at reducere godtgørelsesniveauet fremover udvides til også at omfatte muligheden for at fjerne godtgørelse til bestemte uddannelser, f.eks. uddannelser, der ikke er omfattet af en fælles kompetencebeskrivelse. Mulighederne for godtgørelse på særligt prioriterede uddannelsesområder som f.eks. de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, individuel kompetenceafklaring/individuel kompetencevurdering, uddannelse i forbindelse med GVU og lediges ret til 6 ugers selvvalgt uddannelse, vil blive opretholdt.

Anvendelsen af muligheden i lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse for at reducere niveauet for godtgørelsen kan i dag alene ske i forbindelse med uddannelser, men ikke anvendes over for tilrettelæggelsesformer, f.eks. fjernundervisning. Der er på den baggrund behov for at indføre en hjemmel for undervisningsministeren til at kunne reducere eller fjerne retten til godtgørelse til bestemte tilrettelæggelsesformer, f.eks. fjernundervisning generelt eller i forbindelse med bestemte uddannelser.

Når hjemlen primært tænkes anvendt i forbindelse med fjernundervisning, skyldes det, at der i takt med stigende udbredelse af fleksible tilrettelæggelsesformer og den teknologiske udvikling generelt skabes bedre muligheder for at gennemføre fjernundervisning i fritiden.

Af lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. fremgår det, at der kun kan ydes tilskud til kost og logi og tilskud til befordring til uddannelser, der er omfattet af en fælles kompetencebeskrivelse. Som led i tilvejebringelsen af supplerende styringsredskaber, der kan sikre overholdelse af bevillingsrammen til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, udvides den nuværende bestemmelse, således at undervisningsministeren fremover bemyndiges til at reducere eller fjerne tilskud til kost og logi samt tilskud til befordring til enkelte uddannelser, grupper af uddannelser eller uddannelser tilrettelagt under bestemte former.

Fornyelse af vekseluddannelsesprincippet

Lovforslaget indeholder i hovedtræk følgende ændringer af lovgivningen vedrørende erhvervsuddannelser mm:

- 1) Den nuværende »uddannelsesgaranti« suppleres med en ny mulighed for, at elever med 1. trin i en trindelt erhvervsuddannelse kan vende tilbage til

- skolen for at opnå 2. trin uden uddannelsesaftale (praktikplads). Vilkåret for tilbagevenden er, at eleven er under 25 år og har mindst 6 måneders erhvervs erfaring på grundlag af trin 1-uddannelsen. Den nye mulighed benævnes erhvervsuddannelse plus (eud+) og vil være en mulighed i alle trindelte uddannelser. Eud+ oprettes som et supplement til den gældende mulighed for at fortsætte fra trin 1 med en uddannelsesaftale i trindelte uddannelser, og gælder uanset om disse udbydes med skolepraktik eller ej. Med indførelsen af eud+ tilføres uddannelsesgarantien et element ud over skolepraktik. Eleverne kan oppebære VEU-godtgørelse efter forslaget om ændring af loven herom.
- 2) Undervisningsministeren får en forstærket beføjelse til at nedsætte og iværksætte en offensiv brug af ad hoc-udvalg til at varetage de opgaver og funktioner, som varetages af faglige udvalg bl.a. med henblik på at etablere uddannelser, hvis organisationerne, de faglige udvalg eller Rådet for Grundlæggende Erhvervsrettede uddannelser ikke viser handlekraft på området. Herved forbedres mulighederne for at etablere korterevarende erhvervsuddannelser på områder, hvor der er behov for arbejdskraft. Med lovforslaget tydeliggøres det, at ad hoc-udvalg kan omfatte efteruddannelsesudvalg nedsat indenfor arbejdsmarkedsuddannelsesloven, repræsentanter for skoler, udredningsinstitutter, forskningsinstitutioner og andre relevante organer eller særligt sagkyndige. Som noget nyt får ministeren hjemmel til at pålægge Rådet at afgive indstilling til ministeren inden for en nærmere fastsat tidsfrist om oprettelse af et midlertidigt fagligt udvalg til at udvikle uddannelser inden for angivne beskæftigelses- eller brancheområder. Rådet har allerede i dag en forpligtelse til at følge den erhvervsmæssige udvikling og på grundlag heraf at afgive indstilling om behovet for oprettelse af nye uddannelser. Denne forpligtelse skærpes og operationaliseres med forslaget.
- 3) I særlige tilfælde kan erhvervsuddannelser opbygges uden praktik i virksomheder ved at anvende en undtagelsesmulighed i erhvervsuddannelsesloven, der var forudsat ved den oprindelige lovs vedtagelse i 1989. Denne mulighed får nyt liv med en tydeliggørelse i erhvervsuddannelsesloven. Dette samt nye muligheder, fastsat med hjemmel i den gældende lov, for at i 1. skoleophold i hovedforløbet kan placeres i umiddelbar forlængelse af grundforløbet, vil give mulighed for, at eleverne er bedre kvalificerede i forhold til virksomhedernes behov og vil øge en fleksibel tilrettelæggelse i forhold til virksomhedernes behov og skolernes muligheder.
- 4) Rammer og vilkår for elevens deltagelse i skolepraktik, samt virksomhedernes anvendelse af skolepraktik som »stødpude« i forhold til ansættelse af elever, reguleres på flere områder:
- a) Kravene til elevernes faglige og geografiske mobilitet skærpes bl.a. ved at eleverne ved grundforløbets planlagte afslutning:
    - aktivt skal reagere på tilbudte praktikpladser, som eleven har adgang til med det gennemførte grundforløb uanset hvor praktikpladsen findes, og hvis dette ikke fører til indgåelse af uddannelsesaftale,
    - aktivt skal reagere på tilbudte praktikpladser, som eleven har adgang til efter supplerende undervisning i et tilstødende fagligt område efter højst 10 ugers (ca. 2 måneders) supplerende undervisning på grundforløbsvilkår eller,
    - skal modtage vejledning med tilhørende tilbud om en anden relevant og beslægtet grundlæggende erhvervsrettet uddannelse, herunder SOSU, landbrug eller evt. erhvervsgrunduddannelse (egu) og reagere aktivt herpå.
  - b) Som konsekvens heraf foreslås erhvervsuddannelsesloven ændret sådan, at retten til skolepraktik ikke længere fortabes, hvis eleven fortsætter i grundforløb eller i en anden uddannelse.
  - c) Mulighederne for at opnå mobilitetsfremmende AER-tilskud til bl.a. rejse- og opholdsudgifter i forbindelse med praktikpladssøgning og indgåelse af uddannelsesaftale uden for elevens lokalområde udvides til også at omfatte praktikpladser i SOSU foruden erhvervs- og landbrugsuddannelser som hidtil.
  - d) Løngodtgørelsen til elever i skolepraktik reduceres til et niveau svarende til niveauet for skolelydelse til produktionsskoleelever. Derved indføres et økonomisk incitament for skolepraktikelever til faglig og geografisk mobilitet med henblik på at opnå en praktikplads, hvor eleven modtager en løn, der er højere end produktionsskolelydelsen.
  - e) Adgangen til skolepraktik begrænses selektivt ved at indføre mulighed for adgangs begrænsning til skolepraktik på de enkelte uddannelser
- 5) Gennemsigtheden på praktikpladsmarkedet øges, så elever og virksomheder enkelt og ubureaukratisk kan finde hinanden, dels gennem den

internetbaserede portal »Praktikpladsen.dk«, hvor virksomheder og elever kan »mødes«, dels gennem det edb-baserede register »Praktik+« til brug for skolerens virksomhedsopsøgende arbejde. Det særlige tilskud til skolerne for hver indgået uddannelsesaftale (praktikpladstaksameter) gøres permanent, og størrelsen fastsættes på de årlige finanslove.

Lov om produktionsskoler

Forslaget indebærer, at det fremover bliver obligatorisk for produktionsskolerne at nedsætte udbetalingen af den enkelte deltagers skoleydelse, hvis den pågældende deltager uden lovlige grund kommer for sent til eller udebliver fra produktionsskoleaktiviteten, ikke aktivt deltager i udfærdigelse, justering og opfyldelse af den individuelle forløbsplan, jf. § 11 i Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 683 af 11. juli 2000 om indhold og tilrettelæggelse af produktionskoletilbud m.v., og ikke aktivt deltager i praktikforløb, som skolen skønner bidrager til opfyldelse af forløbsplanen.

Deltagerne på produktionsskolerne deltager i individuelle undervisningsforløb, der er baseret på praktisk arbejde og opgaveløsning med henblik på reel produktion og salg af varer og tjenesteydelser. Som følge af denne afsætning opfattes skoleydelsen af de unge som »løn«, og reduktion i skoleydelsen anvendes i et varieret omfang som et konsekvenspædagogisk redskab på produktionsskolerne ved deltagernes for sene eller manglende fremmøde.

Forslaget indebærer, at skoleydelsen i højere grad gøres afhængig af den enkeltes aktive indsats og engagement.

Indførelsen af en trækningspligt for skolerne ud fra centralt fastsatte regler vil tydeliggøre sammenhængen mellem skoleydelsen og aktiv deltagelse i produktionsskoleaktiviteten, herunder produktionen.

Overgangsordning og administration

For de skolepraktikelever, der har påbegyndt skolepraktikuddannelsen senest den 31. december 2003, vil der blive etableret en overgangsordning, således at

disse elever bevarer retten til en godtgørelse svarende til det hidtidige niveau. Det foreslås, at administration af udbetaling af elevgodtgørelse, skolepraktikydelser, befordringstilskud og tilskud til værktøj, værnemidler og lignende til elever i skolepraktik samt tilskud til de faglige udvalgs udgifter til afholdelse af svendeprøver for elever i skolepraktik forbliver i AER. Undervisningsministeriet refunderer AER denne udgift og afholder udgiften til administration af ordningen.

Lovforslaget indebærer endvidere, at administrationen af godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse fremover vil kunne varetages af arbejdsløshedskasserne, arbejdsformidlingen, uddannelsesstederne og SU-styrelsen. Efter den nugældende lovtekst kan VEU-godtgørelse administreres to steder - af arbejdsløshedskasserne (i forbindelse med arbejdsløshedsforsikrede) og på arbejdsformidlingen (i forbindelse med ikke-arbejdsløshedsforsikrede). Det skønnes, at der årligt udbetales VEU-godtgørelse til ca. 300.000 personer, hvoraf knap 10 pct. af anvisningerne sker hos arbejdsformidlingen. Undervisningsministeriet overvejer for tiden, hvordan administrationen af godtgørelsen, navnlig i forhold til de ikke-forsikrede, mest hensigtsmæssigt kan organiseres.

3. Administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige

Med finansieringsomlægningen afholder staten fremover drifts- og godtgørelsesudgifter i forbindelse med skolepraktik mod, at AER overfører et årligt beløb til Undervisningsministeriet svarende til de forventede udgifter til skolepraktik i 2004. Omlægningen er dermed i udgangspunktet provenuneutral for både stat og arbejdsgivere.

Lovforslaget indeholder endvidere forslag om en række konkrete initiativer, der skaber grundlag for, at flere elever gennemfører en erhvervsuddannelse med en uddannelsesaftale, at færre elever henvises til at benytte sig af skolepraktik, og at eleverne reelt får nye uddannelsesmuligheder.

De økonomiske konsekvenser af disse initiativer fremgår af nedenstående tabel.

Økonomiske konsekvenser af fase II

Mio. kr. 2004 prisniveau	2004	2005	2006	2007	I alt
Nettoudgifter til drift og forsørgelse af korte eud og skærpede krav til mobilitet	30	155	167	132	484
Udgifter til forhøjelse af praktikpladstaksterne	20	20	20	0	60
Merudgifter til drift og forsørgelse i forbindelse med eud+		36	73	73	182
Merudgifter til drift og forsørgelse som følge af uddannelsesgarantien, skolepraktik og teori		37	73	73	183
Mindreudgifter til skolepraktikundervisning		-90	-190	-240	-520
Mindreudgifter til elevgodtgørelse mv.	-18	-191	-368	-454	-1.031
Heraf finansieres inden for Undervisningsministeriets ramme til voksen- og efteruddannelse		36	73	73	182
Økonomiske konsekvenser i alt	32	-69	-298	-489	-824

Anm.: I tabellen angiver - mindreudgifter

Disse statslige mindreudgifter skal ses i forhold til, at det erhvervsrettede voksen- og efteruddannelsesområde i perioden 2004-2007 tilføres 491 mio. kr., bl.a. med henblik på at sidestille rammen på dette område med de øvrige uddannelsesområder, således at rammen årligt pl-reguleres, og at de forudsatte besparelser på FL03 reduceres.

Endvidere bortfalder den forudsatte besparelse på i alt 430 mio. kr. i perioden 2004-2007 på produktions-skoleydelsen. Samlet set indebærer dette statslige merudgifter på i alt 97 mio. kr. i perioden 2004-2007.

Med henblik på at realisere lovforslagets målsætninger reduceres den årlige tilgang af elever i skolepraktik til 1.200 fra 2005, hvilket skal ses i forhold til den nuværende tilgang på ca. 5.000 elever årligt. Hvis tilgangen af elever i skolepraktik overstiger 1.200 årligt, tages der initiativer, der sikrer, at aktiviteten udvikler sig i overensstemmelse hermed.

For så vidt angår ændrede økonomistyringsredskaber forventes muligheden for bortfald af godtgørelse til uddannelser, der ikke er omfattet af en fælles kompetencebeskrivelse, isoleret set at medføre statslige mindreudgifter på ca. 100 mio. kr. årligt. Disse mindreudgifter forventes imidlertid modsvaret af stigende anvendelse af VEU-godtgørelsesordningen generelt, og forslaget er derfor økonomisk neutralt.

Det skal endvidere bemærkes, at Undervisningsministeriet for tiden overvejer, hvordan administrationen af VEU-godtgørelsen og tilskud til befordring, navnlig i forhold til de ikke-arbejdsløshedsforsikrede, mest hensigtsmæssigt kan organiseres. Overvejelserne er endnu ikke afsluttet, og det er derfor ikke muligt at anføre de økonomiske og administrative konsekvenser af denne del af lovforslaget.

Lovforslaget bevirker en pligt for produktionsskolerne til at trække deltagerne i skoleydelse, f.eks. ved udeblivelse uden lovlig grund. For de skoler, der ikke allerede reducerer skoleydelsen ved deltagernes udeblivelse, vil det betyde en øget administration.

4. Lovforslagets administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Da lovforslaget indebærer en nominal fastholdelse af AER-bidraget, svarende til niveauet i 2003, påføres arbejdsgiverne ikke merudgifter ved omlægningen. Ved omlægningens indgangsåret 2004 tages udgangspunkt i de forventede udgifter til skolepraktik i 2004 på 1.047 mio. kr., hvilket danner grundlag for fastsættelsen af bidrag pr. fuldtidsbeskæftiget øremærket til VEU-godtgørelse m.v. Den samlede indbetaling af bidrag til VEU-godtgørelse, befordringsudgifter og udgifter til kost og logi til Undervisningsministeriet vil herefter variere med antallet af beskæftigede, men bidragssatsen pr. fuldtidsbeskæftiget fastfryses på 2003-niveauet.

5. Administrative og økonomiske konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har økonomiske konsekvenser for borgerne, idet ydelsen til skolepraktikelever reduceres for elever, der optages efter den 31. december 2003.

Med forslaget pålægges produktionsskolerne en pligt til at trække deltagerne i skoleydelse, f.eks. ved udeblivelse uden lovlig grund. For de skoler, der ikke allerede nedsætter skoleydelsen ved deltagernes udeblivelse, vil det betyde en øget administration.

6. Miljømæssige konsekvenser

Ingen

7. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Høring

Lovforslaget sendes til høring samtidig med fremsættelsen hos følgende:

Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse, Dansk Arbejdsgiverforening, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Landsorganisationen i Danmark, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Erhvervsskolernes Ele-

vorganisation, Landssammenslutningen af Handelskolelever, HFI – Interesseorganisation for handelskolernes ledelser, Foreningen af Skoleledere ved tekniske skoler, Handelsskolernes Lærerforening, Dansk Teknisk Lærerbund, Handelsskolernes Bestyrelsesforening, Foreningen af Landbrugsskoler, Danmarks Erhvervsskoleforening, Arbejdsgivernes Elevrefusion, Danmarks Evalueringsinstitut, De Samvirkende Invalideorganisationer og Det Centrale Handicapråd. Foreningen for Produktionsskoler og Produktionshøjskoler, Forstanderkredsen for Produktionsskoler og Produktionshøjskoler, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Registrerede Revisorer, Kommunernes Revision, Lærernes Centralorganisation og Rigsrevisionen. Endvidere er lovforslaget offentligt tilgængeligt på Undervisningsministeriets hjemmeside (www.uvm.dk).

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindre udgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommune	Forslaget indebærer statslige merudgifter på 32 mio. kr. i 2004. I alt forventes forslaget at medføre statslige mindreudgifter på 824 mio. kr. i 2004 – 2007	
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner		Kendes ikke, beror på fremtidig model for administration af VEU-udgifter samt konkret aftale med AER om skolepraktik
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne		Elever på produktionsskoler kan få nedsat skoleydelsen i tilfælde af ulovligt fravær m.v. Dette kan for visse skoler medføre øget administration.
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1**Lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion*

Til nr. 1

Det foreslås, at AER fremover skal indbetale en del af sine indtægter fra arbejdsgiverbidragene til Undervisningsministeriet til hel eller delvis finansiering af udgifter til godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse samt befodringsudgifter og udgifter til kost og logi efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

Til nr. 2

Forslaget er en konsekvens af forslaget i § 2, nr. 15, hvor EMMA-kriterierne udvides til også at omfatte vejledningen om mulig overgang til uddannelse efter lov om de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser. Det foreslås at udvide reglerne i § 8 om mobilitetsfremmende ydelser til også at omfatte praktikpladssøgning m.v. til disse uddannelser.

Til nr. 3

Ifølge § 12 a kan Arbejdsgivernes Elevrefusion yde tilskud til en eller flere institutioner eller personer, der varetager formidlingen af praktikpladser i udlandet. Med forslaget åbnes mulighed for, at støtten kan gives til en styrelse eller anden offentlig institution under Undervisningsministeriet, der efter bemyndigelse fra ministeren overtager opgaven med formidling af praktik i udlandet. Ændringen er af teknisk karakter, og der forudsættes ikke i øvrigt ændringer vedrørende tilskuddet, der udgør ca. 1,3 mio. kr. årligt.

Til nr. 4

Det foreslås, at statens tilskud til institutioner for erhvervsrettet uddannelse til praktikpladssøgning og vejledning af elever om praktik- og beskæftigelsesmuligheder gøres permanent. Ordningen er efter den nugældende § 12 c kun gældende for 2003. Tilskuddets størrelse fastsættes på de årlige finanslove.

Til nr. 5

Bestemmelsen ophæves, da den er overflødig.

Til nr. 6

Det foreslås, at Arbejdsgivernes Elevrefusion fortsætter med at administrere de forskellige tilskudsordninger vedrørende elever i skolepraktik, som hidtil er blevet administreret af AER. Undervisningsministeriet afholder de med ordningen forbundne udgifter. Der er tale om skolepraktikydelse til elever, som foreslået

i forslaget i § 2 nr. 18 (§ 66 k, stk. 1, i erhvervsuddannelsesloven), befodringsgodtgørelse, tilskud til de faglige udvalgs udgifter til afholdelse af svendepøver, tilskud til værktøj, værnemidler og lignende, jf. forslaget i § 2, nr. 21. Udbetaling m.v. sker efter de hidtil gældende bekendtgørelsesregler for de pågældende ydelser.

Det foreslås, at elever, der har påbegyndt skolepraktik senest den 31. december 2003, bevarer retten til i den resterende skolepraktikperiode, dog senest inden udgangen af 2008, at oppebære den hidtidige elevgodtgørelse svarende til elevlønnen på det pågældende område, jf. den gældende § 66 k i lov om erhvervsuddannelser, og at AER administrerer ordningen.

Afgørelser om tildeling af ydelser kan indbringes for det i lovens § 27 nævnte ankenævn.

Til nr. 7 og 8

Ophævelsen er en konsekvens af, at staten overtager finansieringen af skolepraktikudgifterne.

Til nr. 9

Såfremt indbetalingen af bidrag fra AER til udgifter til godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, befodringsudgifter, udgifter til kost og logi efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. er større end Undervisningsministeriets udgifter til ordningen, vil midlerne blive placeret på en konto i Undervisningsministeriet med henblik på afholdelse af fremtidige udgifter til godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse m.v.

Til nr. 10 og 11

Det foreslås, at arbejdsgiverbidragets størrelse og størrelsen af den del af bidraget, der vedrører godtgørelsen, fastlægges direkte i loven. Bidraget foreslås at udgøre 1.480 kr. årligt pr. fuldtidsbeskæftiget, hvilket svarer til det arbejdsgiverbidrag, der er opkrævet i 2002 og 2003. Af dette bidrag overføres 530 kr. årligt pr. fuldtidsbeskæftiget til Undervisningsministeriet til finansiering af godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, befodringsudgifter og udgifter til kost og logi.

De resterende 950 kr. medgår til afholdelse af udgifter til lønrefusion og befodringsstilskud til arbejdsgivere, diverse mobilitetsfremmende ydelser og forskellige andre tilskudsordninger i den gældende AER-lov.

Til nr. 12 og 13

Ændringen er en konsekvens af, at arbejdsgiverbidragene fordeles til to forskellige ordninger.

Til nr. 14

Det foreslås, at AER kvartalvis bagud overfører beløbet efter § 15 b til Undervisningsministeriet.

Til nr. 15 og 16

Det foreslås, at Undervisningsministeriet kvartalvis forudbetaler AER de penge, som AER skal bruge til elevgodtgørelse, skolepraktikydelser, befordringsudgifter, udgifter til værktøj og værnemidler og lignende samt til de faglige udvalgs udgifter til afholdelse af svendepøver for elever i skolepraktik. AER's administrationsudgifter betales efter aftale mellem AER og Undervisningsministeriet. Regnskab fra institutioner for erhvervsrettet uddannelse for disse udgifter indsendes til Undervisningsministeriet som en del af skolens årsregnskab.

Til nr. 17

Se under nr. 7 og 8.

Til nr. 18

Undervisningsministeriet skal som hidtil modtage AER's samlede budget til brug for finanslovsarbejdet.

Til § 2

Erhvervsuddannelsesloven

Til nr. 1

Ændringsforslaget er en konsekvens af forslaget i nr. 19 om erhvervsuddannelse plus (eud+), der gennemføres uden uddannelsesaftale.

Til nr. 2

Med ændringsforslaget bringes bestemmelsen i bedre overensstemmelse med bestemmelsen i § 2, stk. 1, hvorefter en erhvervsuddannelse undtagelsesvis kan bestå af skoleundervisning uden praktikuddannelse. I disse tilfælde vil uddannelsen være SU-beregtiget som ungdomsuddannelse i hele forløbet. Den foreslåede ændring indebærer ingen ændringer i elevs rettigheder eller pligter.

Til nr. 3

Ved lov nr. 448 af 10. juni 2003 blev bestemmelsen i § 15, stk. 2, i loven revideret med henblik på at imødekomme behov for, at en uddannelse skulle kunne afsluttes på flere niveauer afpasset efter arbejdsmarkedets behov og elevens ønsker og grundlæggende kvalifikationer. Det blev herved præciseret, at dele af et samlet uddannelsesforløb så vidt muligt skal beskrives med selvstændige jobprofiler på forskellige niveauer, og således at et samlet uddannelsesforløb skal kunne føre frem til det højeste niveau for en erhvervsuddannelse. Disse selvstændige jobprofiler (trin) skal

som afsluttede forløb føre frem til kortere, mere specialiserede eller mere generelle uddannelser, der kan give grundlag for beskæftigelse og fortsat uddannelse. (FT 2002-03 (L 173) Tillæg A side 4456 ff.)

Ved den foreslåede ændring understreges det yderligere, at eksisterende eller nye uddannelser kan opdeles i flere kompetencegivende trin, der fører til erhvervskompetence.

Ved forslaget om erhvervsuddannelse plus (eud+) i nr. 19 indføres en ny mulighed for at elever, der har afsluttet et kompetencegivende trin, kan fortsætte på uddannelsen med yderligere trin eller afslutte forløbet med et samlet forløb, der fører til det højeste niveau for erhvervsuddannelser. Hermed vil uddannelserne udgøre en hensigtsmæssig fornyelse af erhvervsuddannelserne som vekseluddannelser.

Til nr. 4

Ændringsforslaget er en konsekvens af forslaget i nr. 19 om erhvervsuddannelse plus (eud+).

Til nr. 5

Forslaget indebærer, at tilskud til undervisningsudgifter til erhvervsuddannelse plus (eud+) ydes som taksametertilskud efter tilsvarende regler som for elever i øvrigt i erhvervsuddannelserne. Endvidere vil der kunne ydes tilskud til vejledning, kompetenceafklaring og eventuelt kompetenceafklarende forløb samt udarbejdelse af uddannelsesplan. Tilskud til undervisning i arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag afholdes efter de gældende regler i lov om åben uddannelse.

Til nr. 6

Arbejdsmarkedsuddannelser kan i dag optages i erhvervsuddannelserne som valgfri specialefag efter det faglige udvalgs bestemmelse. For at sikre opretholdelsen af arbejdsmarkedsuddannelserne og deres fortsatte udvikling i disse tilfælde, gav undervisningsministeren tilsagn ved behandlingen af forslag til lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. i folketingsåret 2002-03 (L 73) (FT 2002-03, Tillæg B side 684) om at sikre, at en arbejdsmarkedsuddannelse fortsat kan tilbydes valgfrit i et erhvervsuddannelsesforløb, men uden at blive optaget i erhvervsuddannelsen som et uddannelseselement, der kan udbydes som enkeltfag. Efter lovebekendtgørelse nr. 311 af 13. maj 2002 om åben uddannelse vil uddannelsesinstitutionerne efter lovens § 3, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, nr. 3, kunne udbyde enkeltfag i en erhvervsuddannelse, såfremt institutionen er godkendt til at udbyde den pågældende erhvervsuddannelse. Bestemmelsen sikrer, at udbud af arbejdsmarkedsuddannelser, uanset om de blive godkendt som specialefag i en erhvervsuddannelse fortsat

alene vil skulle ske efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

Til nr. 7

Ved forslaget pålægges de faglige udvalg, efter nærmere regler, som undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte, at indlægge oversigt over alle godkendte praktikvirksomheder på internettet, for tiden på »Praktikpladsen.dk«, således at der bliver gennemsigthed og åbenhed om hvilke virksomheder, der er godkendt af det faglige udvalg til at have elever.

Formålet med ændringen er at øge gennemsigtheden på praktikpladsmarkedet, så elever og virksomheder enkelt og ubureaukratisk kan finde hinanden. Der sker en videreførelse og udbygning af den internetbaserede portal »Praktikpladsen.dk«, hvor virksomheder og elever kan »mødes«, samt af det edb-baserede register »Praktik+«, til brug for skolernes virksomhedsopsøgende arbejde. Der skal ske en yderligere styrkelse af gennemsigtheden ved, at der fremover stilles krav til elever om, at de skal lægge deres uddannelsesønsker og CV på »Praktikpladsen.dk« for at blive anerkendt som praktikpladssøgende. Arbejdsgiverorganisationerne opfordres til tilskynde virksomhederne til at anmelde alle ledige praktikpladser til »Praktikpladsen.dk«.

Til nr. 8 og 9

Efter de gældende regler kan undervisningsministeren i forbindelse med forberedelse og iværksættelse af uddannelser nedsætte midlertidige faglige udvalg efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser. Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser har allerede i dag en forpligtelse til at følge den erhvervsmæssige udvikling og på grundlag heraf afgive indstilling om behovet for oprettelse af nye uddannelser. Denne forpligtelse skærpes og operationaliseres ved forslaget. Som noget nyt foreslås det, at ministeren kan pålægge rådet at afgive indstilling om nedsættelse af et midlertidigt fagligt udvalg inden en nærmere fastsat frist.

Efter de gældende regler kan ministeren endvidere nedsætte ad hoc-udvalg. Med forslaget bliver der udtrykkelig hjemmel til, at efteruddannelsesudvalg nedsat efter arbejdsmarkedsuddannelsesloven kan fungere som ad hoc-udvalg. Ad hoc-udvalg kan også omfatte repræsentanter for skoler, udredningsinstitutter, forskningsinstitutioner og andre relevante organer og særligt sagkyndige.

Ad hoc-udvalg kan i givet fald nedsættes efter ministerens bestemmelse til at varetage de opgaver og funktioner, som varetages af faglige udvalg, bl.a. med henblik på at etablere nye uddannelser, hvis organisa-

tionerne, de faglige udvalg eller Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser ikke viser handlekraft på området. Forslaget skal bl.a. forbedre mulighederne for at etablere kortvarige uddannelser på områder, hvor der er grundlag for det. Ministeren har allerede i dag mulighed for at bemyndige et ad hoc-udvalg til at varetage opgaver og funktioner, som varetages af de faglige udvalg. Bestemmelsen indebærer, at ministeren også vil kunne bemyndige et efteruddannelsesudvalg efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. til at varetage disse opgaver.

Til nr. 10

Forslaget er en konsekvens af forslaget om et særligt afslutningsforløb, erhvervsuddannelse plus (eud+), i nr. 19, der gennemføres uden uddannelsesaftale. Ved bestemmelsen præciseres, at en uddannelsesaftale kan omfatte et kompetencegivende trin i en erhvervsuddannelse, jf. forslaget til ændring af § 15, stk. 2, i nr. 3. Endvidere er der foretaget en redaktionel ændring.

Til nr. 11

Den foreslåede erstatningsordning for elever i erhvervsuddannelse plus (eud+) i stk. 1 svarer til den ordning, der gælder for eud-elever med en uddannelsesaftale. Eleven vil under deltagelse i uddannelsesforløb på skolen som hovedregel være omfattet af arbejdsgiverens sikringspligt, medmindre der er tale om en arbejdsgiver, hvor eleven kun har mindre tilknytning, fx i fritiden eller nogle få timer om ugen. Eleven vil ligeledes være omfattet af arbejdsgiverens sikringspligt for skader, der sker på elevens arbejdsplads.

Med forslaget i stk. 2 sikres, at elever i uddannelsesforløb efter § 66 n i forbindelse med undervisning og værkstedstræning på skolen er sikret efter reglerne i lov om arbejdsskadesforsikring, for så vidt skaden skyldes undervisning under arbejdspladslignende forhold.

Til nr. 12

Skolepraktik skal fortsat tilbydes elever, der 2 måneder efter at de har afsluttet et grundforløb, ikke har eller har haft en uddannelsesaftale. Eleverne skal fortsat opfylde de såkaldte EMMA-kriterier, jf. bemærkningerne til nr. 15.

Ændringen af § 66 a, stk. 1, bevirker, at bestemmelsen om, at retten til skolepraktik fortabes, hvis eleven fortsætter i grundforløbet eller i en anden uddannelse, bortset fra særlige tilfælde under aktivering af unge, ophæves, og eleven får efter forslaget i disse tilfælde som noget nyt mulighed for at blive optaget i skolepraktik selv om de har brugt »karenstiden« på 2 måne-

der til at dygtiggøre sig. Eleverne må herefter tage beskæftigelse, som hidtil, eller deltage i uddannelse, hvis de opfylder EMMA-kriterierne om fortsat at være Egnede, geografisk Mobile, fagligt Mobile og Aktivt søgende. Ophævelsen er begrundet i et ønske om at fremme de unges fortsatte deltagelse i en erhvervsrettede uddannelse umiddelbart, og modvirke en mulig uhensigtsmæssig brug af aktiveringsreglerne.

§ 66 a, stk. 1, er den grundlæggende bestemmelse i loven om elevers ret til skolepraktik (»uddannelsesgaranti«). Bestemmelsen i 2. pkt. om fortabelse af retten til skolepraktik, hvis eleven begynder på en anden uddannelse i »karensperioden« på 2 mdr., stammer fra § 1 i lov nr. 1092 af 23. december 1992 om skolepraktik i erhvervsuddannelserne. Efter denne bestemmelse var det en betingelse for en elevs ret til skolepraktik, at eleven ikke »har eller har haft en uddannelsesaftale, og ... ikke er begyndt på en anden uddannelse 4 måneder efter afsluttet 2. skoleperiode i en erhvervsuddannelse«.

Baggrunden for bestemmelsen var, at man ikke ønskede, at nogle elever skulle have mulighed for »to skud i bøssen«, fx elever inden for de merkantile uddannelser, der efter de dagældende regler kunne vælge mellem hhx som ren skoleundervisning og eud med uddannelsesaftale efter 2. skoleperiode. Man ønskede således ikke, at en elev først skulle melde sig til hhx og derpå efter 3 – 4 mdr. falde fra og overgå til skolepraktik, dvs. eud uden uddannelsesaftale.

Bestemmelsen blev omformuleret, da skolepraktiklovens bestemmelser blev indarbejdet i erhvervsuddannelsesloven ved lov nr. 414 af 22. maj 1996. Af bemærkningerne til bestemmelsen i § 66 a, stk. 1 fremgår, at »bestemmelsen dog er omskrevet, så det klart fremgår, at retten til skolepraktik fortabes, hvis eleven har valgt at skifte uddannelse, og med den modifikation, at fortsat uddannelse som led i aktivering ikke afskærer den unge fra muligheden for skolepraktik«.

Den gældende bestemmelse hindrer, at elever efter afsluttet grundforløb kan bruge »karensperioden« – som nu er 2 mdr. mod tidligere 4 – til at dygtiggøre sig gennem uddannelse og derved øge deres muligheder for at få en praktikplads. Bestemmelsen har også været hindrende for, at eleverne har kunnet bruge tiden på at opnå interesse for en anden uddannelse med gode praktik- og beskæftigelsesmuligheder end den uddannelse, som eleven umiddelbart har stilet mod ved de valg, som eleven har foretaget i grundforløbet.

Derved går den unge og virksomhederne glip af de muligheder for »sporskifte«, som ellers kunne indgå i skolens tilbud til den unge i umiddelbar forlængelse af

grundforløbet, og som der med lovforslaget skal gøres en særlig indsats for at fremme.

Som noget nyt får elever, der har gennemført et kompetencegivende trin i en trindelt uddannelse, adgang til skolepraktik, hvis de ønsker at stige på et efterfølgende trin uden uddannelsesaftale i stedet for at benytte eud+, jf. forslaget i nr. 19 (Kap. 7 b).

Til nr. 13

Ved forslaget tydeliggøres det, at skolepraktik kun udbydes af skoler, der udbyder den pågældende uddannelses hovedforløb.

Til nr. 14

Bestemmelsen om fastsættelse af negativlisten over, hvilke uddannelser der ikke udbydes med skolepraktik svarer til den gældende affattelse. Som noget nyt bliver der mulighed for at fastsætte adgangsbegrænsning til konkrete uddannelser med skolepraktik. Ordningen forventes udmøntet på samme måde som ved adgangsbegrænsning til uddannelsen som helhed. Ændringen skal forhindre skolepraktik i et uhensigtsmæssigt omfang i fag, der bliver søgt (mode-fag) i et omfang, hvor det må antages, at uddannelsen ikke realistisk kan føre til beskæftigelse efter afsluttet uddannelse og i tilfælde, hvor skolepraktikmuligheden er årsag til en utilfredsstillende adfærd fra virksomhederne med hensyn til at indgå ordinære uddannelsesaftaler.

Til nr. 15

Reglen svarer til den gældende bestemmelse, idet der dog yderligere åbnes mulighed for at fastsætte, at skolepraktikelever skal være registreret i et register, som skal være tilgængeligt for virksomheder, der ønsker at ansætte elever for tiden på »Praktikpladsen.dk«, jf. bemærkninger til nr. 7. De nærmere regler vil blive fastsat ud fra den tekniske mulighed for et sådant register, og skal indeholde oplysninger, der giver virksomhederne grundlag for at foretage en vurdering af, om en praktikpladssøgende elev er den rette i forhold til virksomhedens behov. Optagelsen i registeret skal ske under iagttagelse af reglerne efter lov om behandling af personoplysninger, herunder for tiden Persondatalovens § 35, stk. 1, om den registreres muligheder for at gøre indsigelse mod, at oplysninger om den pågældende gøres til genstand for behandling. Det fastsættes tillige efter forslaget, at faglig mobilitet også omfatter ungdomsuddannelser, der kan være relevante i forhold til det gennemførte grundforløb og efterfølgende uddannelsesforløb.

Til nr. 16

Ændringen er en konsekvens af, at elever skal kunne afslutte en trinopbygget uddannelse med 1. trin, også under skolepraktik.

Til nr. 17

Bestemmelsen er ny, og skal understøtte bestræbelserne på at kanalisere eleven væk fra skolepraktik, hvis der kan tilbydes praktikpladser inden for beslægtede uddannelser. En elev i skolepraktik er kun berettiget til at afslå et tilbud om uddannelsesaftale, uden at miste retten til fortsat skolepraktik, hvis den tilbudte uddannelsesaftale vil bevirke, at eleven vil afslutte den tilbudte uddannelse senere end uddannelsen i skolepraktik. Omvendt giver bestemmelsen mulighed for at stille krav til eleverne om faglig mobilitet over til en anden relevant uddannelse, end den eleven er begyndt på, såfremt uddannelsen kan afsluttes på mindst samme tid som denne.

Til nr. 18

Bestemmelsen om, at elever i skolepraktik skal have en godtgørelse, der svarer til den overenskomstmæssige løn, erstattes af en bestemmelse om en skolepraktikydelse, hvis størrelse fastsættes på de årlige finanslove. Ydelsen forventes fastsat til et niveau svarende til den ydelse, som elever modtager på produktionskolerne.

Ydelsen forventes på grundlag af ændringsforslag til finansloven for 2004 at udgøre 2.236 kr. pr. måned for elever under 18 år (516 kr. pr. uge), og 5.365 kr. pr. måned for elever på 18 år og derover (1.238 kr. pr. uge). Ydelsen udbetales uanset fravær ved ferie, helligdage og sygdom. Ydelsen vil blive udbetalt af skolen, og refunderet skolerne fra AER. Eleven er dog ikke berettiget til ydelsen, hvis eleven modtager anden offentlig ydelse, der tilsigter at dække leveomkostninger.

Til nr. 19

Formålet med erhvervsuddannelse plus (eud+) er, at unge med 1. trin af en erhvervsuddannelse sikres adgang til fortsat skoleuddannelse. Eud+ foreslås som en ny mulighed for, at elever med 1. trin i en trindelt erhvervsuddannelse kan vende tilbage til skolen for at opnå 2. trin og evt. følgende trin uden uddannelsesaftale (praktikplads). Vilkåret for tilbagevenden er, at eleven er under 25 år og har mindst 6 måneders erhvervs erfaring på grundlag af trin 1-uddannelsen. Eleven vil få foretaget en realkompetencevurdering og på det grundlag få opstillet en uddannelsesplan af skolen med angivelse af skolemoduler og kurser samt krav til job eller praktikmoduler, jf. reglerne om GVU (grund-

uddannelse for voksne). Skoleundervisningen, der kan være skoleperioder i en erhvervsuddannelse eller elementer fra en fælles kompetencebeskrivelse (AMU og enkeltfag fra grundlæggende erhvervsrettede uddannelser), skal være gratis for eleven, og der ydes VEU-godtgørelse under skoleundervisning, praktikmoduler og kortere værkstedstræning. Øvrig praksiserfaring opnås gennem lønnet beskæftigelse.

Det fremgår af forslaget til § 66 l, at erhvervsuddannelse plus (eud+) er et særligt afslutningsforløb efter erhvervsuddannelsesloven. Dette afslutningsforløb skal kunne gennemføres af skoler, institutioner m.v., der er godkendt til at udbyde den pågældende uddannelses hovedforløb. Dette kan ske i et samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner på den godkendte institutions ansvar. Afslutningsforløbet giver mulighed for, at en elev, der har gennemført et foregående trin i en trindelt erhvervsuddannelse, kan gennemføre det eller de følgende kompetencegivende trin i den samlede erhvervsuddannelse uden uddannelsesaftale. Det præciseres, at eud+ i alle henseender svarer til det tilsvarende kompetencegivende trin i en erhvervsuddannelse efter erhvervsuddannelseslovens § 15, stk. 2, jf. bemærkningerne til nr. 3.

I forslaget til § 66 m præciseres det, at en person, der ønsker erhvervsuddannelse plus (eud+) ikke må være fyldt 25 år og skal have gennemført det foregående trin i uddannelsen. Det kan være med uddannelsesaftale eller skolepraktik. Endvidere skal eleven efter afslutningen af trin 1 have været i lønnet beskæftigelse i mindst 6 måneder. Det skal have været med arbejdsopgaver, der falder inden for den samlede uddannelses område, således at eleven har opnået en praktisk erfaring som grundlag for påbegyndelse af skoleundervisningen i det følgende trin. Beskæftigelsen forudsættes at have været på fuld tid. Hvis der har været tale om deltid forlænges varighedskravet tilsvarende. Beskæftigelsen kan have bestået i dokumenteret selvstændig virksomhed som erhvervsdrivende. Det er forudsat, at eleven kan gennemføre uddannelseselementer ved en anden godkendt skole end den, som har udarbejdet uddannelsesplanen. Personer, der er fyldt 25 år, vil kunne gennemføre grunduddannelse for voksne (GVU) efter reglerne herom.

Efter forslaget til § 66 n skal skolen sammen med eleven fastsætte en personlig uddannelsesplan. Dette svarer til, hvad der gælder for elever, der begynder på uddannelsen med en uddannelsesaftale. Uddannelsesplanen fastsættes efter en vurdering af elevens kompetencer, hvilket også svarer til reglerne om uddannelsesplaner i de ordinære uddannelsesforløb, men det forudsættes, at vurdering i forhold til eud+ vil inddra-

ge erfaringerne fra de tilsvarende vurderinger i GVU-systemet, jf. lov nr. 488 af 31. maj 2000 om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne.

Uddannelsesplanen vil kunne omfatte skoleundervisning i erhvervsuddannelsen, svarende til skoleundervisning for elever med uddannelsesaftale. Uddannelsesplanen vil imidlertid også kunne rumme mulighed for at følge arbejdsmarkedsuddannelse eller enkeltfag, samt intensiv værkstedstræning, svarende til, hvad der gælder for grunduddannelse for voksne (GVU), således at forløbet tillige vil kunne betragtes som »GVU for unge«.

Værkstedstræning vil kunne foregå på skole, i en virksomhed efter aftale med skolen, og på elevens arbejdsplads. Uddannelsesplanen vil endvidere rumme mulighed for supplerende praktikuddannelse i form af arbejde inden for uddannelsesområdet, gennemført som almindelig lønnet beskæftigelse. Endvidere vil forløbet kunne afsluttes med svendeprøve eller anden afsluttende prøve, tilrettelagt af det faglige udvalg, på linje med hvad der gælder for ordinære uddannelsesforløb og for GVU.

Eventuelt kan der blive tale om, at eleven vil kunne indstilles direkte til en afsluttende prøve, hvis eleven f.eks. har været længere tid i beskæftigelse og herunder gennemført arbejdsmarkedsuddannelse eller enkeltfag. Dette svarer også til, hvad der gælder for GVU.

På linje med, hvad der gælder for GVU, skal det samlede forløb være gennemført inden for 6 år. Hvis uddannelsens mål ændres efter reglerne om uddannelsen, kan der blive tale om at uddannelsesplanen må ændres, således at eleven kan afslutte med en uddannelse efter ajourførte regler. Elever, der ikke afslutter uddannelsen inden for denne tidsgrænse, vil evt. kunne henvises til at opnå en uddannelsesplan for restforløbet efter reglerne om GVU.

Forslaget i § 66 o svarer til de regler, som gælder for GVU, herunder regler om klageadgang.

Til nr. 20

Forslaget er en konsekvens af forslaget i nr. 21.

Til nr. 21

Forslaget fastslår, at elever, der gennemfører deres uddannelse i skolepraktik (kapitel 7 a) eller som eud+ (kapitel 7 b), kan opnå økonomisk støtte til værktøj, værnemidler og befordring m.v., hvis en ordinær elev med uddannelsesaftale har ret til at få dækket sine udgifter til værktøj m.v. i medfør af den for området gældende overenskomst.

Til nr. 22

Forslaget er en konsekvens af forslaget til klageregel i § 66 o, se overfor under nr. 19.

Til § 3

Lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse

Til nr. 1

Forslaget indebærer en konsekvensrettelse som følge af den foreslåede ændring af § 5 i lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, se nedenfor under nr. 3. Det indebærer desuden en præcisering af, at betingelsen om, at uddannelsesaktiviteter skal udløse tilskud efter lov om åben uddannelse (erhvervsrettet uddannelse) for at give ret til godtgørelse, ikke gælder i forhold til uddannelsesforløb, der udbydes med tilskud fra danske myndigheder i overensstemmelse med bestemmelser fastsat i henhold til lov om administrationen af Den Europæiske Socialfond.

Til nr. 2

Den nuværende § 3 i lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse rummer en opregning af de uddannelser, der giver mulighed for at modtage godtgørelse. Forslaget til stk. 2 og 3 indeholder en præcisering af, at der også er mulighed for at opnå godtgørelse ved deltagelse i forløb, der er individuelt sammensat med henblik på, at den pågældende opnår at fuldføre en erhvervsuddannelse. For voksne har denne mulighed eksisteret de seneste tre år, hvor grundlæggende voksenuddannelse (GVU) har været et tilbud til personer uden en erhvervsuddannelse om, på en fleksibel og individuelt afpasset måde, at gennemføre en erhvervsuddannelse. For de unge under 25 år har der ikke været en tilsvarende mulighed, men denne etableres nu som erhvervsuddannelse plus (eud+) for de unge, der har taget trin 1 af en erhvervsuddannelse. Det skønnes derfor hensigtsmæssigt, at det fremover fremgår udtrykkeligt af lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, at der også er mulighed for at modtage godtgørelse ved deltagelse i GVU og eud+.

Til nr. 3

Den nuværende § 5 i lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse tillægger undervisningsministeren en bemyndigelse til at reducere godtgørelsen til enkelte uddannelser eller grupper af uddannelser. Forslaget udvider bemyndigelsen til undervisningsministeren til dels at lade godtgørelsen bortfalde til enkelte uddannelser, grup-

per af uddannelser eller uddannelser tilrettelagt under bestemte former, dels at reducere godtgørelsen til uddannelser tilrettelagt under bestemte former. Beslutning herom sker i givet fald efter høring af Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse, jf. lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 20.

Det er ikke hensigten at lade godtgørelsen bortfalde til personer, der deltager i de AMU-uddannelser og eud-enkeltfag, der ligger inden for en fælles kompetencebeskrivelse, jf. § 2 i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., da disse uddannelser er prioriteret som arbejdsmarkedsrelevante inden for den erhvervsrettede voksen- og efteruddannelse, jf. dog nedenfor om tilrettelæggelsesformer. På andre prioriterede uddannelsesområder fx social- og sundhedsuddannelserne, individuelle kompetenceafklaringsforløb, grunduddannelse for voksne og 6 ugers selvvalgt uddannelse for dagpengeberettigede ledige, er det heller ikke hensigten at lade godtgørelsen bortfalde. De nye forløb for unge under 25 år, eud+, vil også berettige til godtgørelse.

De områder, hvor bortfald af godtgørelse i øjeblikket kan komme på tale, er således de uddannelsesforløb, som ikke er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse, og som eksempler herpå kan nævnes en række enkeltfag fra henholdsvis erhvervsuddannelserne, landbrugsuddannelserne og de grundlæggende social- og sundhedsuddannelserne. Det kan fx være fag som håndværksbaserede fremstillingsprocesser (smykkefremstilling) samt visse sprogfag. En nærmere afgrænsning af, hvilke uddannelsesforløb, der kan blive berørt, vil blive fastlagt i bekendtgørelsesform.

Et andet område, hvor bortfald af godtgørelse kan tænkes anvendt, er inden for tilrettelæggelsesformer, hvor det kan være vanskeligt at efterprøve, om betingelserne for at modtage godtgørelse er fuldt ud opfyldt. Som et eksempel på dette kan nævnes fjernundervisning, men der kan vise sig at være andre tilrettelæggelsesformer, hvor det kan være påkrævet med bortfald af muligheden for at opnå godtgørelse. Dette gælder også inden for en fælles kompetencebeskrivelse, jf. § 2 i lov om arbejdsmarkedsuddannelser. Udviklingen på området vil blive fulgt nøje, og nærmere regler vil i givet fald blive fastlagt i bekendtgørelsesform.

Eventuelt bortfald eller reduktion af godtgørelse vil i givet fald ikke få virkning for personer, der har påbegyndt uddannelsesforløbet inden bekendtgørelsens ikrafttræden.

Til nr. 4

Forslaget medfører en ophævelse af den begrænsning på 30 uger, der ellers er gældende for modtagelse af godtgørelse, når unge under 25 år deltager i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse. Selv om de fleste eud+ forløb vil kunne rummes inden for de 30 uger, skønnes det alligevel hensigtsmæssigt at ophæve varighedsbegrænsningen, så der ikke opstår barrierer i tilfælde af, at der er forløb, som varer ud over 30 uger.

Den personkreds, der sædvanligvis har mulighed for at modtage godtgørelse, er beskæftigede lønmodtagere, selvstændige erhvervsdrivende og ledige med ret til 6 ugers selvvalgt uddannelse. Forslaget om ophævelse af varighedsbegrænsningen gælder alene for beskæftigede lønmodtagere.

Til nr. 5 og 6

Forslagene er konsekvenser af ændringer i nr. 4.

Til nr. 7

Forslaget indebærer, at administrationen af godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse fremover vil kunne placeres fire forskellige steder: I arbejdsløshedskasserne, på arbejdsformidlingen, på uddannelsesstederne og i SUstyrelsen.

Efter den nugældende lovtæst er der kun to muligheder, nemlig arbejdsløshedskasserne og arbejdsformidlingen. Opgaven er i dag i praksis opdelt således, at arbejdsløshedskasserne varetager administrationen for de arbejdsløshedsforsikredes vedkommende, mens arbejdsformidlingen varetager administrationen for de ikke-arbejdsløshedsforsikredes vedkommende.

Denne arbejdsdeling har været gældende fra før ressortomlægningen i november 2001, hvor godtgørelsesområdet blev overført fra Beskæftigelsesministeriet (som arbejdsformidlingen hører under) til Undervisningsministeriet. Undervisningsministeriet overvejer for tiden, hvordan administrationen af godtgørelsen, navnlig i forhold til de ikke-forsikrede, mest hensigtsmæssigt kan organiseres. Overvejelserne er imidlertid endnu ikke afsluttet, og der er ikke taget stilling til, hvordan det vil være mest formålstjenligt, både administrativt og økonomisk, at organisere administrationen af godtgørelsen.

Det skønnes på den baggrund hensigtsmæssigt, at lovtæksten åbner mulighed for, at administrationen fremover tillige kan varetages af uddannelsesstederne og SUstyrelsen.

Til nr. 8, 9, 10 og 11

Forslagene er konsekvenser af ændringen i nr. 7.

Til § 4

Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

Til nr. 1

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af den i § 3 omhandlede ændring i lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse. Den foreslåede ændring tydeliggør, at Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse kan udtale sig om spørgsmål om godtgørelse, herunder om spørgsmål om bortfald af godtgørelse til grupper af uddannelser eller til uddannelser tilrettelagt under bestemte former.

Til nr. 2

§ 21 i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. giver undervisningsministeren mulighed for at fastsætte niveauet for tilskud til kost og logi og tilskud til befordring til personer, der deltager i en uddannelse, der er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse. Med forslaget bemyndiges ministeren til at fastsætte regler om differentiering af tilskuddene i forhold til bestemte uddannelser, grupper af uddannelser eller uddannelser tilrettelagt under bestemte former. Ministeren kan endvidere beslutte, at disse tilskud falder bort. Eventuelt bortfald eller reduktion af ydelserne vil i givet fald ikke få virkning for personer, der har påbegyndt uddannelsesforløbet inden bekendtgørelsens ikrafttræden.

Med forslaget skabes der mulighed for, at regulering af tilskud til kost og logi og tilskud til befordring kan indgå i samlede overvejelser om regulering af tilskudsmuligheder inden for den erhvervsrettede voksen- og efteruddannelsesindsats sammen med regulering af godtgørelse, jf. § 3, nr. 3. Beslutning herom sker i givet fald efter høring af REVE.

Til nr. 3

Der henvises til bemærkningerne til § 3, nr. 7, om administration af godtgørelse. Det skønnes tilsvarende på dette område at være hensigtsmæssigt, at lovtæksten åbner mulighed for, at administrationen fremover kan varetages både af de allerede lovfæstede organer, dvs. arbejdsløshedskasserne, arbejdsformidlingen, uddannelsesstederne og af SUstyrelsen for så vidt angår beregning, udbetaling m.v. af tilskud til befordring.

Til § 5

Lov om produktionsskoler

Til nr. 1

Det foreslås, at undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om en pligt for skolerne til at trække deltagerne i skoleydelse.

Bemyndigelsen foreslås benyttet til at indføre en pligt for produktionsskolerne til at nedsætte en deltagers skoleydelse, hvis deltageren uden lovlig grund kommer for sent til eller udebliver fra produktions-skoleaktiviteten, hvis deltageren ikke aktivt deltager i udfærdigelse, justering og opfyldelse af den individuelle forløbsplan, eller hvis deltageren ikke aktivt deltager i praktikforløb, som produktionsskolen skønner bidrager til opfyldelse af forløbsplanen.

I forbindelse med optagelsen på en produktionsskole skal skolen oplyse den unge om ordningen om nedsættelse af skoleydelsen.

Formålet er at indføre en ensartet praksis på produktionsskolerne, så produktionsskolerne får et konsekvenspædagogisk redskab for at kunne styrke deltagerens aktive deltagelse i produktionsskoleaktiviteten.

Med produktionsskoleaktivitet menes teoretisk og praktisk undervisning, uddannelses- og erhvervsvejledning, praktikophold, ekskursioner og udvekslingsophold.

Den enkelte deltagers fremmøde registreres dagligt, og ved skoleydelsesperiodens afslutning underskriver deltageren sin timeseddel. Hvis den unge har haft et fravær, der vil resultere i nedsættelse af skoleydelsen, vil det i denne forbindelse være naturligt at drøfte det mangelfulde fremmøde med henblik på at undgå fremtidig nedsættelse af skoleydelsen.

Skolen nedsætter skoleydelsen forholdsmæssig i forhold til den tid, deltageren har været fraværende.

Skoleydelsen udregnes pr. time i forhold til det fastsatte ugentlige normaltimetal (skoleydelse pr. time = skoleydelse divideret med normaltimetal).

Ved for sent fremmøde uden lovlig grund rundes der op til nærmeste halve time.

»Lovlig grund« kan f.eks. være sygdom, session, aftaler med offentlige myndigheder og aftaler om fravær indgået med produktionsskolen. Godkendelse af lovligt fravær kan efter omstændighederne ske efterfølgende.

Når deltageren er optaget, udarbejder skolen i samarbejde med den unge en skriftlig plan for forløbet på skolen. På baggrund af en afprøvning af planens enkeltdele sker der en løbende revision af forløbsplanen. Sigtet er en målrettet plan for beskæftigelse eller vide-

re uddannelse i forlængelse af produktionsskoleforløbet.

Med henblik på udarbejdelse og vedligeholdelse af en realistisk forløbsplan skal den unge aktivt deltage i udfærdigelse, justering og afprøvning af planens enkeltdele.

Her tænkes der blandt andet på, at den unge skal være aktiv ved etablering og overholdelse af aftaler med vejledere på uddannelsesinstitutioner, Ungdommens Uddannelsesvejledning, virksomheder med henblik på praktikaftaler samt at deltage i informationsmøder på uddannelsesinstitutioner.

Forslaget vil understøtte deltagerens aktive medvirken i hele processen omkring forløbsplanen.

Forslaget vil endvidere understøtte, at deltageren aktivt skal deltage i praktikforløb, som produktionsskolen skønner bidrager til opfyldelse af forløbsplanens mål/delmål.

Medvirker deltageren ikke aktivt i processen omkring forløbsplanen samt praktikforløb, nedsættes skoleydelsen i forhold til den tid, som det må skønnes, at den unge skulle have brugt på aktiviteten.

Ved nedsættelse af skoleydelsen skal den unge underrettes herom, herunder om årsagen til nedsættelsen.

Ministeriet vil i en bekendtgørelse fastsætte klare og præcise regler for, hvornår ydelsen nedsættes.

Til § 6 Ikrafttrædelsesbestemmelsen

Til stk. 1

Staten overtager finansieringen af skolepraktikudgifterne for de udgifter, der forfalder til betaling efter den 31. december 2003.

Efter lovforslaget skal en produktionsskole efter lovens ikrafttræden, og når bekendtgørelse er udstedt, nedsætte skoleydelsen i de nærmere beskrevne tilfælde for alle deltagere, såvel deltagere, der er i et igangværende forløb, som deltagere i et nyt forløb. Nedsættelse vil tidligst kunne finde sted for fravær på dagen for bekendtgørelsens ikrafttræden.

Til stk. 2

Bidraget fra AER indbetales første gang 1. april 2004.

AER har udstedt bekendtgørelser om betaling af støtte til værktøj, værnemidler og lignende (bek.nr. 998 2002), om dækning af de faglige udvalgs udgifter til afholdelse af svendepøver (bek.nr. 1036 2001) og om udbetaling af befordringstilskud til skolepraktik-elever (bek.nr. 1034 2001). AER's administration følger også fremover disse regler, indtil disse måtte blive afløst ved en bekendtgørelse udstedt af Undervisningsministeriet.

Til stk. 5

Elever, der er påbegyndt deres uddannelse i skolepraktik, kan bevare den hidtidige godtgørelse, der svarer til lønnen efter de gældende overenskomster. Forlader eleven skolepraktik, f.eks. i forbindelse med en erhvervsuddannelsesaftale om et uddannelsesforhold, udgår de af ordningen. Overgangsordningen ophører ved udgangen af 2008, hvor det må forventes, at elever, der er i gang med deres uddannelse, har afsluttet den.

Aftale om fase II

Fornyelse af vekselluddannelsesprincippet og nye løsninger i stedet for skolepraktik

1. Aftale om fornyelse af vekselluddannelsesprincippet

Der er indgået aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om fornyelse af vekselluddannelsesprincippet. Aftalen skaber grundlag for den nødvendige videreudvikling af erhvervsuddannelsernes faglighed og relevans og ligger dermed i forlængelse af en række politiske initiativer det seneste år.

1.1. Rammer for drøftelserne om fase II

Aftalen er resultatet af de drøftelser, som aftaleparterne har gennemført i 2003 om »Fornyelse af vekselluddannelsesprincippet og nye løsninger i stedet for skolepraktik (fase II)«. Fase II er en del af aftalen fra november 2002 om finanslov 2003 mellem de samme parter om »Bedre uddannelser«, som bl.a. omfatter en flerårsaftale for erhvervsskolerne.

Det fremgår bl.a. af flerårsaftalen, at:

»Aftaleparterne gennemfører drøftelser i foråret 2003 med det formål at forny vekselluddannelsesprincippet og udvikle nye løsninger, som kan erstatte skolepraktikken. Målsætningen er fortsat at fastholde elevernes sikkerhed for optag og gennemførelse af en erhvervsrettet uddannelse (»uddannelsesgaranti«). Hensigten er at udvikle nye veje og forløb.

Målene med drøftelserne er:

- Udvikling af mere fleksible uddannelsesforløb af forskellig længde og dybde som supplement til de eksisterende erhvervsuddannelser. Uddannelserne skal give grundlag for beskæftigelse med mulighed for senere kvalificering til et højere niveau inden for erhvervsuddannelserne. De skal være knyttet til de nuværende erhvervsuddannelsesindgange og rumme mulighed for individuel jobnær kvalificering
- Nye former for praktikorienteret skoleundervisning
- Bedre balance mellem udbud og efterspørgsel af praktikpladser gennem ændrede incitamenter og fjernelse af barrierer.

- Omstilling af uddannelser med længerevarende dårlige beskæftigelsesmuligheder.

Alternativet hertil vil være at begrænse skolepraktik gennem aktivitetsdæmpende reguleringer, herunder:

- Adgangsbegrænsning til uddannelser med ringe beskæftigelsesmuligheder.
- En fleksibel godkendelsesordning for praktikvirksomheder.
- En øvre aldersgrænse for optagelse af elever i skolepraktik.
- Ny fællessats for godtgørelse til elever i skolepraktik.
- Afskaffelse af tilskud til skoler ved virksomhedsforlagt undervisning og delaftaler for elever i skolepraktik og af godtgørelse til elever ved virksomhedsforlagt undervisning.
- Styrket efterlevelse af EMMA-kriterierne.

Drøftelserne afsluttes med henblik på, at lovændringer kan gennemføres med virkning i 2004.

Som baggrund for drøftelserne foreligger bl.a. arbejdet med nye rammer for erhvervsuddannelserne. Rammerne for de merkantile erhvervsuddannelser fornyes i overensstemmelse med den foreliggende tre-partsaftale af 14. august 2002. Erhvervsuddannelsesloven foreslås ændret med virkning fra 1. august 2003.

Rammerne for de tekniske erhvervsuddannelser fornyes tilsvarende, og der er iværksat en proces for udvikling af vekselluddannelsesprincippet med særligt henblik på nyere, højteknologiske beskæftigelsesområder i industrien. Erhvervsuddannelsesloven foreslås ændret med virkning fra den 1. januar 2004 eller om muligt fra den 1. august 2003. Undervisningsministeren har igangsat et udvalgsarbejde sammen med arbejdsmarkedets parter, der afsluttes 1. februar 2003.«

1.2. Hidtidige initiativer

Regeringen og aftaleparterne har på baggrund heraf gennemført en række politiske beslutninger i første halvdel af 2003, som kan bidrage til

at nå målsætningerne i nærværende aftale om fornyelse af vekselluddannelsesprincippet.

Med vedtagelsen 4. juni 2003 af Lov 448 om ændring af lov om erhvervsuddannelser (Forenkling og mere fleksibilitet) er der sat nye rammer for disse uddannelser. Der bliver en enklere uddannelsesstruktur, øget faglighed og mere fleksibilitet. Lovændringen vil dermed føre til fortsat udvikling af erhvervsuddannelsernes indhold og struktur og bidrage til fornyelsen af vekselluddannelsessystemet. Uddannelserne vil med lovændringen kunne blive mere attraktive for elever og virksomheder.

I forlængelse af vedtagelsen af Lov 448 og i forbindelse med fase II drøftelserne besluttede aftalparterne under overskriften »På vej mod bedre erhvervsuddannelser« at iværksætte 9 'her og nu' initiativer, som kan bidrage til at fremme målet med flerårsaftalen, herunder forbedre praktikpladssituationen for de unge. Initiativerne sigter bl.a. mod at:

- Fremme implementeringen af fornyelsen af de merkantile uddannelser og de tekniske uddannelser i indgangen »Teknologi og kommunikation«.
- Fremme udarbejdelsen af forslag til nye, korte forløb, hvor der er arbejdsmarked for det.
- Fremme anvendelsen af individuelt tilrettelagte korte forløb.

Herudover er der taget initiativer, som skal fremme forsøg med henholdsvis fleksible virksomhedsgodkendelser, korte uddannelsesaftaler og kombinationsaftaler. Endelig er der iværksat en systematisk overvågning af uddannelsernes relevans og en styrket tilsyns- og vejledningsindsats med henblik på at sikre, at skolerne efterlever kriterierne for optagelse af elever i skolepraktik

2. Aftalens målsætninger og rammer for indsatsen

Erhvervsuddannelserne er et meget væsentligt område i forhold til at sikre alle unge muligheder for den nødvendige erhvervsrettede kompetenceudvikling og i forhold til at opnå målsætningen om et velfungerende erhvervsliv med gode beskæftigelsesmuligheder.

Aftalparterne konstaterer, at erhvervsuddannelsessystemet og vekselluddannelsesprincippet er under løbende udvikling og i sin helhed er en velfungerende ramme for langt de fleste erhvervsuddannelser. Man må dog fortsat konstatere, at der er behov for at udvikle nye løsninger,

som samlet set kan skabe bedre balance på praktikpladsområdet.

Aftalparterne konstaterer endvidere, at der fortsat skal være »uddannelsesgaranti« for de unge, men inden for en justeret ramme, hvor der lægges øget vægt på muligheden for, at alle egnede, aktive og mobile praktikpladssøgende kan færdiggøre en erhvervsrettet uddannelse med gode beskæftigelsesudsigter.

Aftalens mål er at forny vekselluddannelsesprincippet med henblik på en bedre balance mellem virksomhedernes udbud og elevernes efterspørgsel af praktikpladser. Målsætningen skal nås gennem en bredspektret indsats, som spænder fra bedre muligheder for at etablere nye erhvervsuddannelser, over nye måder at indrette de eksisterende uddannelser på, til øget fleksibilitet, mobilitet og gennemsigtighed på praktikpladsområdet. Samtidig reformeres skolepraktiktilbuddet. Indsatsen skal gøre det muligt, at flere elever end i dag begynder en erhvervsuddannelses hovedforløb med en uddannelsesaftale i en virksomhed og færre elever skal være henvist til at gennemføre uddannelsen helt eller delvist i skolepraktik.

Den potentielle praktikpladskapacitet skal udnyttes bedre. Vekselluddannelse forudsætter således, at virksomhederne vedkender sig ansvaret for at oprette tilstrækkeligt mange praktikpladser, og at uddannelsernes indhold og struktur passer til virksomhedernes reelle muligheder for at tilbyde elever ansættelse. Eleven har ansvar for at være både fagligt og geografisk mobil med henblik på at opnå en uddannelsesaftale med en virksomhed.

Skolepraktiktilbuddet reformeres og anvendes i den nye form målrettet til områder, hvor der kan forudses behov for uddannet arbejdskraft og til elever, der uforskyldt har mistet deres praktikplads. Samtidig skal virksomheders og branchers uhensigtsmæssige brug af skolepraktiktilbuddet imødegås. Elever uddannet i skolepraktik skal have en beskæftigelsesfrekvens, der matcher elever uddannet i virksomhedspraktik.

Erhvervsuddannelserne skal være egnede som afsæt for fortsat kompetenceudvikling. Erhvervsuddannelserne skal gennem et tættere og mere dynamisk samspil med voksen- og efteruddannelsessystemet gøre princippet om livslang læring tydeligere ved at give uddannelsessøgende og virksomheder mulighed for at kombinere

Bilag til f. t. l. vedr. Arbejdsgivernes Elevrefusion m.v.

korterevarende erhvervsrettede uddannelsesforløb med efter- og videreuddannelse.

Unge og voksne skal motiveres og vejledes til at søge over mod uddannelser, hvor der er gode praktikplads- og beskæftigelsesmuligheder, og til at anvende uddannelsessystemet til løbende opkvalificering gennem uddannelse og arbejde.

Parterne er enige om, at de problemstillinger, der knytter sig til vekseluddannelsesprincippet og til anvendelsen af skolepraktik, varierer for de forskellige erhvervsuddannelser, og at der derfor er behov for en differentieret indsats, der omfatter både generelt virkende instrumenter og instrumenter, der er målrettet bestemte uddannelsesområder.

Aftaleparterne lægger til grund, at de erhvervsuddannelser, som udbydes med skolepraktik, i hovedtræk kan fordeles inden for 4 kategorier; jf. bilag A. Fornyelsesindsatsen retter sig i særlig grad mod uddannelser i kategorierne A-C.

Der er enighed om at en central målsætning med de konkrete initiativer, der gennemføres, er at skabe grundlag for, at flere elever gennemfører en erhvervsuddannelse med en uddannelsesaftale, og at færre elever henvises til at benytte sig af skolepraktik.

Det skønnes, at de foreslåede initiativer alt andet lige vil have som samlet effekt, at yderligere ca. 2.000 elever får praktik i virksomhederne med ordinære aftaler i stedet for at starte i skolepraktik, at ca. 1.400 elever i stedet for gennemfører korte erhvervsuddannelser med uddannelsesaftaler og at ca. 400 elever får praktik på grundlag af nye korterevarende uddannelsesaftaler eller kombinationsaftaler. Aftalen vil medføre en reduktion af tilgangen til skolepraktik således, at tilgangen reduceres til 1.200 elever årligt mod i dag ca. 5.000. Forudsætningerne fremgår af bilag B til denne aftale.

2.1. Enighed om fase III

Aftalekredsen er enig om at følge implementeringen af de generelle og de selektive indsatser i fase II meget nøje i forhold til målsætningen med flerårsaftalen. Denne fase III vil løbe i resten af aftaleperioden frem til og med 2006. Undervisningsministeren aflægger halvårligt en status på initiativerne, herunder om behovet for yderligere tiltag med henblik på at sikre, at tilgangen til skolepraktik reduceres til 1.200 elever årligt, og at eleverne reelt får nye uddannelsesmuligheder.

3. Fornyelse gennem en differentieret indsats

Målene skal nås gennem en differentieret indsats, der kombinerer generelle og selektive initiativer. *Generelle* initiativer vil påvirke og videreudvikle erhvervsuddannelsesområdet under ét. De *selektive* indsatser vil give nye muligheder set i relation til en uddannelse eller en gruppe af uddannelser, som har særlige kendetegn.

3.1. Generelle initiativer

De generelle værktøjer retter sig mod *alle* erhvervsuddannelser. Værktøjerne vil således bidrage til, at vekseluddannelsesprincippet bliver mere velfungerende, bl.a. i form af flere ordinære uddannelsesaftaler og mindsket skolepraktikaktivitet. Værktøjerne må antages at være særlig virkningsfulde inden for de områder, hvor vekseluddannelsesprincippet har særlige problemer.

1) Løngodtgørelsen til elever i skolepraktik reduceres til et niveau svarende til niveauet for skoleydelse til produktionsskoleelever:

- Udeboende og hjemmeboende over 18 år: 5.330 kr. pr. måned
- Under 18 år: 2.210 kr. pr. måned

Det bemærkes, at elever i skolepraktik ikke betaler arbejdsmarkedsbidrag eller særligt pensionsbidrag af ydelsen sådan som unge i virksomhedspraktik gør af lønnen. Med ændringen indføres et økonomisk incitament for skolepraktikelever til faglig og geografisk mobilitet med henblik på at opnå en praktikplads, hvor eleven modtager løn.

- Initiativet kræver ændring af lov om erhvervsuddannelser og lov om AER.

2) Unge med 1. trin af en erhvervsuddannelse sikres adgang til fortsat skoleuddannelse (»uddannelsesgaranti«). Den nuværende »uddannelsesgaranti« tilføjes en ny mulighed for, at elever med 1. trin i en trindelt erhvervsuddannelse kan vende tilbage til skolen for at opnå 2. trin uden uddannelsesaftale (praktikplads). Vilåret for tilbagevenden er, at eleven er under 25 år og har mindst 6 mdr.s erhvervs erfaring på grundlag af trin 1-uddannelsen. Eleven vil få foretaget en realkompetencevurdering og på det grundlag af skolen få opstillet en uddannelsesplan med angivelse af skolemoduler og kurser samt krav til job eller praktikorienteret undervisning, jf. reglerne om GVU (Grundlæggende VoksenUddannelse). Skoleundervisningen,

der kan være eud-skoleperioder eller elementer fra en fælles kompetencebeskrivelse (AMU), skal være gratis for eleven, og ydes VEU-godtgørelse under skoleundervisning og max. 2 mdr.s praktikorienteret undervisning. Øvrig praksiserfaring opnås gennem lønnet beskæftigelse. Den nye mulighed benævnes eud+ og vil være en mulighed i alle trindelte uddannelser. Eud+ oprettes som et supplement til den gældende mulighed for at fortsætte fra trin 1 med en uddannelsesaftale i trindelte uddannelser, og gælder uanset om disse udbydes med skolepraktik eller ej. Med indførelsen af eud+ suppleres uddannelsesgarantien med en ny uddannelsesmulighed ud over skolepraktik.

- 3) Undervisningsministeren får en forstærket beføjelse til at nedsætte – og iværksætte en offensiv brug af - ad hoc-udvalg. Herved forbedres mulighederne for at etablere korterevarende erhvervsuddannelser på områder, hvor der er behov for arbejdskraft. Aftaleparterne er enige om, at trindeling af længevarende erhvervsuddannelser på en række – men ikke nødvendigvis alle – beskæftigelsesområder vil udgøre en relevant fornyelse af erhvervsuddannelserne som vekseluddannelser. Undervisningsministeriet vil optage en dialog med de faglige udvalg med henblik på at indgå konkrete aftaler om fornyelse af uddannelserne. Ministeren kan i dag nedsætte og sammensætte ad hoc-udvalg. Med aftalen tydeliggøres det, at ad hoc-udvalg kan omfatte efteruddannelsesudvalg nedsat indenfor arbejdsmarkedsuddannelsesloven, repræsentanter for skoler, udredningsinstitutter, forskningsinstitutioner og andre relevante organer eller særligt sagkyndige. Ad hoc-udvalgene kan i givet fald nedsættes efter ministerens bestemmelse til at varetage de opgaver og funktioner, som varetages af faglige udvalg bl.a. med henblik på at etablere uddannelser, hvis organisationerne, de faglige udvalg eller Rådet for grundlæggende erhvervsrettede uddannelser ikke viser handlekraft på området. Som noget nyt får ministeren hjemmel til at pålægge rådet at afgive indstilling til ministeren inden for en nærmere fastsat tidsfrist om oprettelse af et midlertidigt fagligt udvalg til at udvikle uddannelser inden for angivne beskæftigelses- eller brancheområder,

ligeledes inden for en nærmere fastsat tidsfrist. Rådet har allerede i dag en forpligtelse til at følge de erhvervs-mæssige udviklinger og på grundlag heraf at afgive indstilling om behovet for oprettelse af nye uddannelser. Denne forpligtelse skærpes og operationaliseres med forslaget. I særlige tilfælde kan erhvervsuddannelser opbygges uden praktik i virksomheder ved at anvende en undtagelsesmulighed i erhvervsuddannelsesloven, der var forudsat ved den oprindelige lovs vedtagelse i 1989.

- Initiativet kræver ændring af lov om erhvervsuddannelser.

- 4) Kravene til elevernes faglige og geografiske mobilitet skærpes ved, at elever uden uddannelsesaftale udfordres i deres valg af hovedforløb gennem praksisnær afprøvning og kompetenceopbygning under grundforløbet, og ved at styrke kravet om, at elever uden uddannelsesaftale, senest ved grundforløbets planlagte afslutning:

- a) aktivt skal reagere på tilbudte praktikpladser, som eleven har adgang til med det gennemførte grundforløb uanset hvor praktikpladsen findes, og hvis dette ikke fører til indgåelse af uddannelsesaftale,
- b) aktivt skal reagere på tilbudte praktikpladser, som eleven har adgang til efter supplerende undervisning i et tilstødende fagligt område efter højst 10 ugers (ca. 2 måneders) supplerende undervisning på grundforløbsvilkår eller,
- c) skal modtage vejledning med tilhørende tilbud om en anden relevant og beslægtet grundlæggende erhvervsrettet uddannelse, herunder SOSU, landbrug eller evt. egu og reagere aktivt herpå.

Hensigten med a) og b) er at sikre, at elever er geografisk og fagligt mobile inden for beslægtede job- og uddannelsesområder inden for erhvervsuddannelserne (eud). Det gælder fx mellem smede- og mekanikerområderne i indgangen Håndværk og teknik og autoområdet i indgangen Mekanik, transport og logistik.

Hensigten med c) er derimod at sikre, at elever også vejledes om og gives en særlig mulighed for at være mobile i forhold til relevante uddannelser på beslægtede job- og uddannelsesområder uden for erhvervsuddannelserne (eud).

Dette er en videre udvikling af initiativet i »På vej mod bedre erhvervsuddannelser« og den op-

rindelige aftale om aktivitetsdæmpende reguleringer af skolepraktik, der indebærer styrket efterlevelse af EMMA-kriterierne (eleverne skal være Egnede, geografisk Mobile, fagligt Mobile og Aktivt søgende). Initiativet indebærer, at eleverne får et bedre grundlag for det nærmere uddannelsesvalg. Det indebærer også større krav til elevers faglige og geografiske mobilitet i overgangen fra grundforløb til hovedforløb.

Som konsekvens af aftalens pkt. 4, b. ændres erhvervsuddannelsesloven sådan, at retten til skolepraktik ikke længere fortabes, hvis eleven fortsætter i grundforløb eller i en anden uddannelse.

De styrkede krav forudsættes ledsaget af en øget indsats fra Undervisningsministeriet for, at elever, virksomheder og skoler er opmærksomme på mulighederne for at opnå mobilitetsfremmende AER-tilskud til bl.a. rejse- og opholdsudgifter i forbindelse med praktikpladssøgning og indgåelse af uddannelsesaftale uden for elevens lokalområde.

Unge under 19 år, som ikke befinder sig i en tilfredsstillende vejlednings-, uddannelses- eller beskæftigelsesmæssig situation fx i forbindelse med praktikpladssøgning, kan benytte sig af Ungdommens Uddannelsesvejledning som et vejledningsmæssigt supplement i henhold til lovgivningen herom.

- Initiativet kræver ændring af lov om erhvervsuddannelser og lov om AER

5) Skolernes og de faglige udvalgs praktikpladsskabende arbejde fortsættes og intensiveres. Skolerne gives bedre grundlag for – gennem en langsigtet målrettet satsning - at informere virksomheder om erhvervsuddannelserne og om mulighederne for at blive godkendt som praktiksted. Skolerne gives også bedre muligheder for at bistå elever og virksomheder med at indgå uddannelsesaftaler: Herudover gives skolerne bedre muligheder for at bidrage til opdyrkningen af nye praktikpladsområder i lyset af brancheutviklingerne. Det særlige praktikpladstaxameter, som præmierer skolerne pr. indgået uddannelsesaftale permanentgøres. Taxametret forøges fra 1.000 kr. til 3.150 kr. pr. indgået ordinær aftale. Det statistiske grundlag for skolernes og de faglige udvalgs praktikpladsindsats omlægges og gøres mere målrettet i forhold til at skabe grundlag for vurdering af årsager til udviklingen på prak-

tikpladsmarkedet og i forhold til tilrettelæggelsen af den opsøgende indsats. Ministeriet nedsætter en gruppe med ekstern repræsentation til at udvikle nye rammer for praktikpladsstatistikken. Med flerårsaftalen for erhvervsskolerne blev der afsat 20 mio. kr. i 2003 og 30 mio. kr. i BO-årene som bestyrelsen for AER kan anvende som tilskud til styrkelse af parternes, de faglige udvalgs og de lokale uddannelsesudvalgs vejledningsindsats af elever og virksomheder om uddannelses-, beskæftigelses- og rekrutteringsmuligheder.

6) Gennemsigtigheden på praktikpladsmarkedet øges, så elever og virksomheder enkelt og ubureaukratisk kan finde hinanden. Der sker en videreførelse og udbygning af den internetbaserede portal, »Praktikpladsen.dk«, hvor virksomheder og elever kan »mødes«, samt af det edb-baserede register, »Praktik+«, til brug for skolernes virksomhedsopsøgende arbejde. Der skal ske en yderligere styrkelse af gennemsigtigheden ved, at der fremover stilles krav til elever om, at de skal lægge deres »uddannelsesønsker« og CV på »Praktikpladsen.dk« for at blive anerkendt som aktivt praktikpladssøgende. Arbejdsgiverorganisationerne opfordres til at tilskynde virksomhederne til at anmelde alle ledige praktikpladser til »Praktikpladsen.dk«. De faglige udvalg pålægges at indlægge oversigt over alle godkendte praktikvirksomheder på »Praktikpladsen.dk«, således at der bliver gennemsigtighed og åbenhed om det faktiske udbud af pladser i godkendte virksomheder.

- Kravet fastsættes administrativt af undervisningsministeren, efter tilvejebringelse af ny lovhjemmel i erhvervsuddannelsesloven.

3.2. Selektive initiativer

Disse initiativer giver mulighed for en målrettet indsats i forhold til uddannelser eller uddannelsesområder, hvor der er særlige problemer eller udfordringer.

7) Der etableres adgangsbegrænsning til flere erhvervsuddannelser end i dag med henblik på at øge de uddannedes beskæftigelsesmuligheder. Adgangsbegrænsning vil som hidtil kun omfatte elever, der ikke har en uddannelsesaftale, der omfatter overgangen mel-

lem grund- og hovedforløb i den pågældende uddannelse. Der gennemføres en intensiveret overvågning af uddannelsernes relevans på arbejdsmarkedet. Ministeriet tilrettelægger overvågningen af uddannelserne i dialog med Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser. Overvågningen tager afsæt i de nyeste tal for de færdiguddannedes beskæftigelsesfrekvenser inden for de enkelte erhvervsuddannelser suppleret med andre relevante oplysninger. Ministeriet optager drøftelser med de relevante faglige udvalg om mulige årsager til en lav beskæftigelsesfrekvens for de færdiguddannede og indgår aftaler med de faglige udvalg om initiativer som kan muliggøre, at beskæftigelsesfrekvensen for de færdiguddannede stiger til et acceptabelt niveau. Den intensiverede overvågning kan få som konsekvens, at flere erhvervsuddannelser vil blive omfattet af adgangsbegrænsning. Udviklingen i brancher og konjunkturer vil betyde, at der løbende skal ske en vurdering og tilpasning af adgangsbegrænsning til uddannelser. Initiativet vil typisk rette sig mod uddannelser i kategori C, men kan også omfatte uddannelser i de øvrige 3 kategorier, jf. bilag A.

- Initiativet gennemføres administrativt med hjemmel i erhvervsuddannelsesloven og kræver inddragelse af de berørte faglige udvalg.

- 8) Adgangen til skolepraktik begrænses selektivt ved at indføre mulighed for adgangsbegrænsning til skolepraktik på den enkelte uddannelse. Dette vil ske dels med udgangspunkt i beskæftigelsesfrekvensen på de enkelte uddannelser, dels ud fra konkrete vurderinger af, hvorledes skolepraktiktilbuddet spiller sammen med indgåelse af uddannelsesaftaler inden for de enkelte uddannelser. Adgangsbegrænsningen til skolepraktik udmøntes konkret efter samme model som benyttes til adgangsbegrænsning til selve uddannelserne. Ændringen vil tage højde for, at elever, som uforskyldt mister sin uddannelsesaftale som led i en erhvervsuddannelse, fortsat skal tilbydes skolepraktik eller et andet uddannelses- eller praktikpladstilbud. Udviklingen i brancher og konjunkturer vil betyde, at der løbende skal ske en vurdering og tilpasning af adgangsbegrænsning til

skolepraktik i uddannelser. Initiativet vil typisk rette sig mod uddannelser i kategori B, men kan også omfatte uddannelser i de øvrige 3 kategorier, jf. bilag A.

- Initiativet gennemføres ved ændring af erhvervsuddannelsesloven og kræver inddragelse af de berørte faglige udvalg.

- 9) Større fleksibilitet i godkendelse af praktikvirksomheder og i indgåelse af praktik-aftaler: En række af de initiativer, der blev indgået som led i aftalen »På vej mod bedre erhvervsuddannelser«, videreføres og målrettes yderligere.

a) Fleksible virksomhedsgodkendelser, sådan at eventuelle flaskehalse for oprettelse af praktikpladser elimineres – dvs. afbureaukratisering, der især skal understøtte de mindre virksomheders muligheder for at agere som praktiksted

b) Korte uddannelsesaftaler, sådan at der kan aktiveres et hidtil ubenyttet praktikpladspotentiale. Baggrunden er, at mange virksomheder angiveligt afholder sig fra at binde sig for 3 – 4-årige uopsigelige uddannelsesaftaler på grund af usikre fremtidsudsigter, men de vil gerne indgå aftaler af kortere varighed med mulighed for forlængelse.

c) Opfordring til de faglige udvalg og til ad hoc udvalg om at øge anvendelsen af kombinationsaftaler bl.a. med henblik på at aktivere fx højt specialiserede virksomheder, der i dag ikke kan få en fuld godkendelse som praktiksted. Udvalgene skal ved oprettelse af nye uddannelser overveje at anvende modellerne i gartner-, mejeri-, og landbrugsuddannelserne, hvorefter eleverne som hovedregel skal i praktik i flere forskellige virksomheder.

Initiativet under punkt b. vil typisk rette sig mod uddannelser i kategori A, mens initiativerne under punkt a. og c. er relevante for uddannelser i alle 4 kategorier, men ikke for alle uddannelser inden for den enkelte kategori, jf. bilag A.

- Initiativet gennemføres administrativt med hjemmel i erhvervsuddannelsesloven

- 10) Kvalificeringen af eleverne til praktik i virksomhederne forbedres i forhold til virksomhedernes behov. Der indføres nye muligheder for, at 1. skoleophold i hovedforløbet kan placeres i umiddelbar forlængelse af grundforløbet enten som en almindelig ord-

ning i den enkelte uddannelse efter det faglige udvalgs bestemmelse herom eller som en mulighed for lokal tilrettelæggelse på grundlag af praktikvirksomhedens og elevens uddannelsesaftale. Dette vil give mulighed for, at eleverne er bedre kvalificerede i forhold til virksomhedernes behov og vil øge en fleksibel tilrettelæggelse i forhold til virksomhedernes behov og skolernes muligheder. Der kan i øvrigt udvikles forsøg med en fleksibel placering af skoleugerne ved tilrettelæggelse af vekselvirkningen mellem skoleundervisning og praktikuddannelse.

Initiativet vil typisk rette sig mod uddannelser i kategori B, men kan også rette sig mod uddannelser i kategori A, jf. bilag A.

- Initiativet gennemføres gennem administrative ændringer med hjemmel i erhvervsuddannelsesloven

11) Meget lange erhvervsuddannelser kan i særlige tilfælde omlægges til akademiuddannelser. Instrumentet kan anvendes administrativt, idet der kan være tale om at anvende erhvervsakademiloven som hjemmel. Angår hovedsageligt uddannelser, der kan henføres til kategori A, jf. bilag A.

4. Økonomi

Udmøntning af flerårsaftalemidler til erhvervsskolerne – 100 mio. kr.

I henhold til fleråsaftalen for erhvervsskolerne udmøntes et rammeløft på 100 mio. kr. i 2004 med henblik på at understøtte implementeringen af fornyelse af vekseluddannelsesprincippet og udvikling af nye løsninger i stedet for skolepraktik.

Forslag til fordeling af flerårsaftalemidler til erhvervsskolerne fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 2: Fordeling af midler til erhvervsskolerne, 2004-2006

	mio. kr. 2003-pl
<i>Videreførsel af 45 mio. kr. til de tekniske skoler</i>	45
<i>Praktikpladstaxameter</i>	30
<i>Handelsskoler</i>	11
<i>Udvikling nye korte erhvervsuddannelser</i>	6
<i>Fleksible uddannelsesaftaler</i>	5
<i>Praktikpladsen.dk</i>	3
I alt	100

Udgangspunktet for ovenstående forslag er, at initiativerne videreføres i 2005 og 2006 med mindre der i forbindelse med fase III er enighed om at foretage en omprioritering.

Rammeløft til de tekniske skoler videreføres

De tekniske skoler fik i forbindelse med fleråsaftalen for 2003 et samlet rammeløft – udmøntet ved takstforhøjelser – på 45 mio. kr.

Rammeløft til handelsskolerne - 11 mio. kr.

Handelsskolerne sikres fortsat et nettorammeløft, som det de blev tilført i 2002 ved at handelsskolerne tilføres yderligere 11 mio. kr. end forudsat på FFL04. Dette sker ved at forhøje taksterne til hhx.

Videreførsel af praktikpladstaxameter

Skolerne får i dag 1.000 kr. pr. formidlet praktikpladsaftale, hvilket svarer til ca. 30 mio. kr. om året. Disse midler permanentgøres og udmøntes til skolerne som praktikpladstaxameter pr. indgået ordinære uddannelsesaftale. Disse midler indgår som en del af det samlede praktikpladstaxameter på 3.150 kr. pr. indgået ordinære uddannelsesaftale.

Udvikling af nye korte erhvervsuddannelser

Der afsættes 6 mio. kr. til udvikling af nye korte erhvervsuddannelser og nedsættelse af ad-hoc-udvalg, jævnfør pkt. 2 i aftalens generelle værktøjer.

Fleksible uddannelsesaftaler

Der afsættes 5 mio. kr. til arbejdet med fleksible uddannelsesaftaler med henblik på opfyldelse af aftalens mål om fremskaffelse af flere praktikpladser.

Praktikpladsen.dk

Med henblik på styrkelse af synlighed og gennemsigtighed forbedres og udbygges de centrale netværktøjer »Praktikpladsen.dk« og »Praktikplads+« ved tilførsel af 3 mio. kr.

Bilag A: Kategorisering af uddannelser med skolepraktik

Analysen har vist, at de erhvervsuddannelser, som udbydes med skolepraktik, i hovedtræk kan samles inden for 4 kategorier. Kategoriseringen er foretaget på baggrund af andelen af elever i skolepraktik, den gennemsnitlige andel virksomhedskontakt og beskæftigelsesfrekvensen for skolepraktik og restlæreuddannede.

Kategori A

Inden for denne kategori falder uddannelser med stor andel elever i skolepraktik, en vis virksomhedskontakt i form af virksomhedsforlagte undervisning, delaftaler og restuddannelsesaftaler samt høj beskæftigelsesfrekvens for såvel ordinært uddannede som skolepraktikuddannede.

Der er tale om nyere uddannelser, som virksomhederne først nu er ved at lære at kende og hvor konjunkturvilkår, planlægningshorisont og en projektorienteret arbejdsform i en del af de relevante virksomheder antages at udgøre en barriere for at ansætte elever i et længerevarende aftaleforhold.

Der var i december 2002 1.621 elever i skolepraktik i de 2 uddannelser, som falder inden for kategori A.

Kategori B

Inden for denne kategori falder uddannelser med stor andel elever i skolepraktik, høj grad af virksomhedskontakt i form af virksomhedsforlagte undervisning, delaftaler og forholdsvis lange restuddannelsesaftaler, samt en høj beskæftigelsesfrekvens for såvel ordinært uddannede som skolepraktikuddannede.

Her er der tale om uddannelser, hvor virksomhederne ifølge undersøgelser tilsyneladende vurderer, at eleverne skal være mere kvalificerede efter afsluttet grundforløb, end de er i dag. Samtidig kan de hidtidige tilskudsordninger - før omlægningen i forbindelse med finansloven for 2003 - have rummet incitamenter for nogle til at foretrække elever fra skolepraktik.

Der var i december 2002 1.545 elever i skolepraktik i de 5 uddannelser, der falder inden for kategori B.

Kategori C

Inden for denne kategori falder uddannelser med stor andel elever i skolepraktik, meget beskeden virksomhedskontakt og med en markant lavere beskæftigelsesfrekvens for skolepraktikuddannede i forhold til ordinært uddannede.

Den lave beskæftigelsesfrekvens for skolepraktikuddannede signalerer, at arbejdsmarkedet næppe kan opsuge ret mange flere færdiguddannede end dem, som er ordinært uddannede.

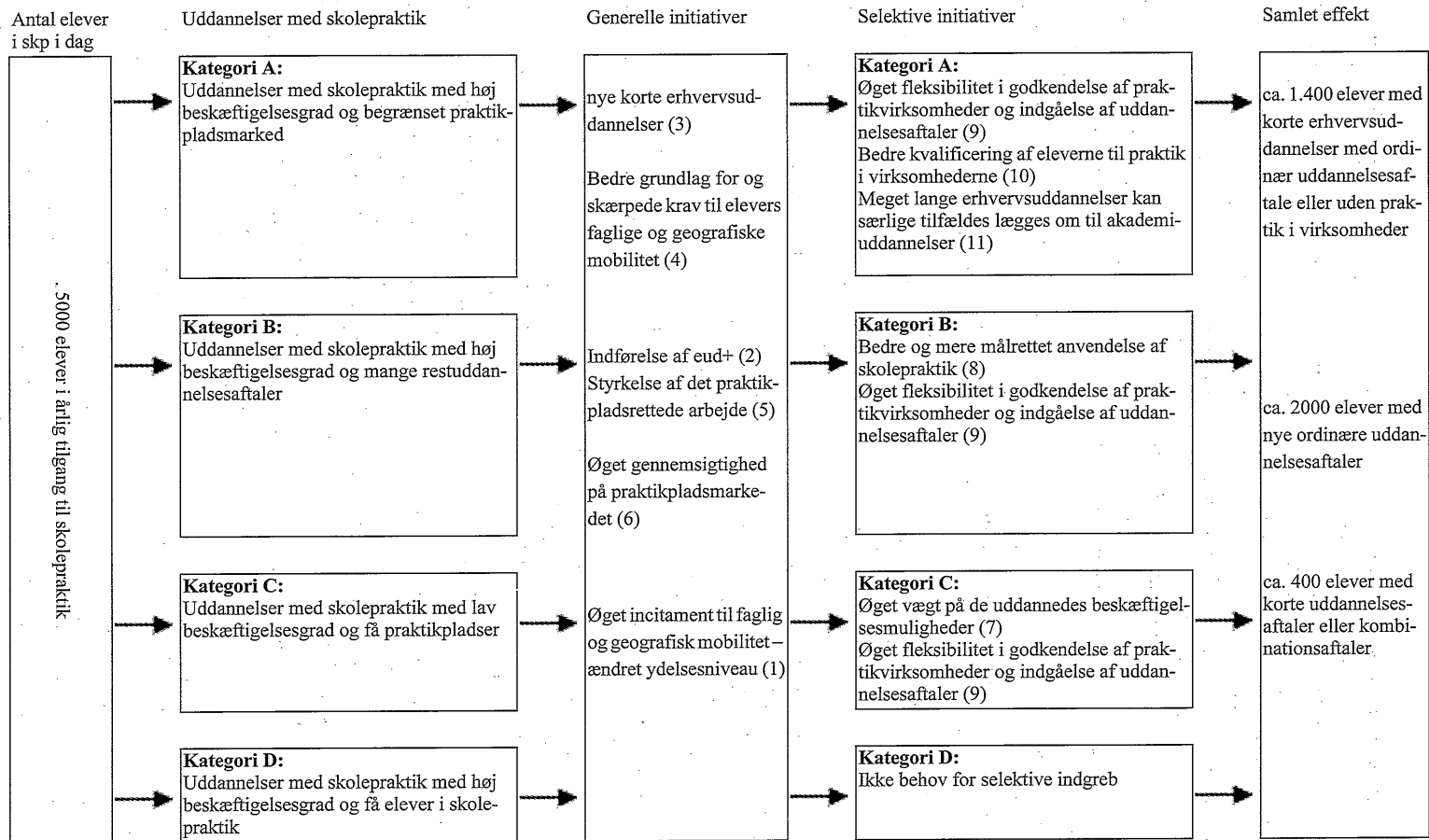
Der var i december 2002 1.595 elever i skolepraktik i de 3 uddannelser, der falder inden for kategori C.

Kategori D

Denne gruppe af uddannelser, som udgøres af de resterende uddannelser, der gennemføres med skolepraktik, har i modsætning til gruppe A-C få elever i skolepraktik og høj beskæftigelsesfrekvens - også for skolepraktikuddannede.

Der var i december 2002 1.474 elever i de 5 uddannelser, der falder inden for kategori D.

BILAG B: Den samlede løsningsmodel og mulig effekt på skolepraktikaktiviteten (tal i parentes refererer til initiativerne i aftalen).

Erhvervsuddannelseslovens forhistorie

Lov nr. 211 af 5. april 1989 om erhvervsuddannelser trådte i kraft den 1. januar 1991. Loven afløste lov om lærlingeforhold og lov om erhvervsfaglige grunduddannelser (efg). Med hensyn til lovens behandling i Folketinget kan henvises til: Folketingstidende 1988-89: Folketingets Forhandlinger, spalte 143, 956; 7920, 8230; Tillæg A, spalte 1183; Tillæg B, spalte 901; Tillæg C, spalte 723.

Loven er senere ændret flere gange, med hensyn til uddannelsernes struktur, ad hoc-udvalg og skolepraktik ved følgende love:

- 1) Lov nr. 446 af 14. juni 1995: Folketingstidende 1994-95. Folketingets Forhandlinger, side 4520, 4699, 6272, 6485; Tillæg A, side 2659; Tillæg B, side 748; Tillæg C side 524. Ved denne lovændring blev uddannelsernes struktur gjort mere fleksibel, hvorved erhvervsuddannelserne på det merkantile område (butik-, handels- og kontorområderne samt finanssektoren) kunne ajourføres i overensstemmelse med anbefalingerne i betænkning nr. 1283 om fornyelse af de merkantile erhvervsuddannelser. Denne ajourføring blev gennemført pr. 15. juli 1996.
- 2) Lov nr. 1128 af 20. december 1995. Folketingstidende 1995-96, Folketingets forhandlinger, side 58, 344, 2027, 2243; Tillæg A, side 220; Tillæg B, side 130; Tillæg C, side 157. Ved loven blev ministeren bemyndiget til at lade ad hoc-udvalg varetage opgaver og funktioner som faglige udvalg.
- 3) Lov nr. 414 af 22. maj 1996: Folketingstidende 1995-96. Folketingets forhandlinger, side 2754, 2986, 5925, 5993; Tillæg A, side 3377; Tillæg B, side 510; Tillæg C, side 459. Ved loven indarbejdedes den hidtidige særlige lov om skolepraktik i loven og blev en permanent ordning.
- 4) Lov nr. 234 af 21. april 1999: Folketingstidende 1998-99. Folketingets Forhandlinger, side 1801, 1829, 4922; Tillæg A, side 2336 og 2302; Tillæg B, side 430; Tillæg C, side 147. Ved loven blev indført en ny struktur, hvorved bl.a. erhvervsuddannelserne blev grupperet i syv erhvervsfaglige fællesindgange, som de udnannelsessøgende kan vælge imellem, og erhvervsuddannelserne fik en ny struktur med grundforløb, som er sko-

leundervisning i en fællesindgang, efterfulgt af hovedforløb, som består af skoleundervisning og praktik. Efter denne lovændring, der havde virkning fra den 1. januar 2001, kunne de merkantile erhvervsuddannelser bevare den struktur, de havde fået i 1996, jf. ovenfor.

- 5) Lov nr. 448 af 10. juni 2003. (L 173) Folketingstidende 2002-03. Folketingets Forhandlinger, side 5859, 9570, 10498; Tillæg A, side 4468, 4456; Tillæg B, side 1289; Tillæg C side 626. Ved loven blev erhvervsuddannelserne gjort mere fleksible. Endvidere medførte loven regelforenkling, bl.a. fordi hidtidige særregler for merkantile henholdsvis tekniske erhvervsuddannelser blev statet af fælles regler. Lovforslaget havde baggrund i rapporten »Fornyelse af de merkantile erhvervsuddannelser« fra maj 2002. Lovforslaget var endvidere en opfølgning på aftalen af 2. november 2002 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om bedre uddannelser m.v. Formålet med lovforslaget var at få erhvervsuddannelsesloven til at rumme såvel et løft af fagligheden som en øget fleksibilitet, som skulle udvikle erhvervsuddannelsernes struktur og indhold samt forny vekselluddannelsessystemet.

AER-lovens forhistorie

Lov nr. 1090 af 23. december 1992 om Arbejdsgivernes Elevrefusion trådte i kraft den 1. januar 1993. Med hensyn til lovens behandling i Folketinget kan henvises til: Folketingstidende 1992-93: Folketingets Forhandlinger, spalte 2450, 2812, 3918, 4311; Tillæg A, spalte 3709; Tillæg B, spalte 339, 659. Loven er sidst ændret ved lov nr. 1081 af 17. december 2002. Folketingstidende 2002-03: Folketingets Forhandlinger, side 1587, 2231, 2964; Tillæg A, side 1528, 1537; Tillæg B, side 291; Tillæg C, side 224. Ved loven blev der indsat bestemmelser om tilskud til skoler m.v. til praktikpladsopsøgning og vejledning af elever på 1000 kr. pr. elev, der indgik og påbegyndte en uddannelsesaftale.

VEU- godtgørelseslovens forhistorie

Lov nr. 400 af 31. maj 2000 trådte i kraft 1. januar 2001. Loven udmøntede finanslovsaftalen

for 2000 om en voksen- og efteruddannelsesreform for så vidt angik etablering af et godtgørelsessystem i tilknytning til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, herunder ved deltagelse i elementer i grunduddannelse for voksne efter lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (voksenuddannelsessystemet) for voksne. Med hensyn til lovens behandling i Folketinget kan henvises til Folketingstidende 1999-2000, Folketingets Forhandlinger, side 6235, 8412, 8737; Tillæg A side 7253; Tillæg B side 1126; Tillæg C side 1081.

Lov om produktionsskoler

Med hensyn til tidligere behandling af relevante bestemmelser for dette lovforslag i lov om produktionsskoler henvises til: Folketingstiden-

de 1999-2000 (L 101), Folketingets forhandlinger, spalte 1916, 2537 og 2782, Tillæg A, spalte 2810, Tillæg B, spalte 237 og Tillæg C, spalte 265, jf. Folketingstidende 1995-1995 (L 227), Folketingets Forhandlinger, spalte 4752, 5186, 6477 og 6653, Tillæg A, spalte 175, Tillæg B, spalte 980 og Tillæg C, spalte 712.

Lov om arbejdsmarkedsuddannelser

Med hensyn til tidligere behandling af relevante bestemmelser for dette lovforslag i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. henvises til Folketingstidende 2002 – 2003 (L 73), Folketingets forhandlinger, spalte 1908, 9569, 10497, Tillæg A, spalte 1563, Tillæg B, spalte 684 og Tillæg C, spalte 575.

Lovforslaget sammenhold med gældende lov

Gældende formulering

§ 1. Arbejdsgivernes Elevrefusion er en selv-
ejende institution, der har til formål at admini-
strere refusions- og tilskudsordninger, der skal
medvirke til at skaffe det fornødne antal praktik-
pladser for uddannelsessøgende.

§ 8. Med henblik på indgåelse af uddannelses-
aftaler vedrørende erhvervsuddannelser og land-
brugets grunduddannelse yder Arbejdsgivernes
Elevrefusion økonomisk støtte til elever i form
af:

§ 12 a. Arbejdsgivernes Elevrefusion kan yde
tilskud til en eller flere institutioner eller perso-
ner, der varetager formidling af praktikpladser i
udlandet, jf. også §§ 9 og 10.

Stk. 5. Ansøgning om tilskud efter stk. 1 skal
være modtaget af Arbejdsgivernes Elevrefusion
senest den 1. maj 2004.

Lovforslaget

§ 1

I lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion, jf. lov-
bekendtgørelse nr. 185 af 11. marts 2001, som
ændret ved § 50 i lov nr. 418 af 6. juni 2002 og
§ 1 i lov nr. 1081 af 17. december 2002, foreta-
ges følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som *stk. 2* :

»Stk. 2. Arbejdsgivernes Elevrefusion bidra-
ger endvidere til finansiering af godtgørelse i
henhold til lov om godtgørelse ved deltagelse i
erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse samt
befordringsudgifter og udgifter til kost og logi i
henhold til lov om arbejdsmarkedsuddannelser
m.v.«

2. I § 8, *stk. 1*, indsættes efter »erhvervsuddan-
nelser«: », grundlæggende social- og sundheds-
uddannelser«.

3. I § 12 a indsættes efter »institutioner«: »eller
en styrelse eller anden offentlig institution under
Undervisningsministeriet, som er bemyndiget til
at varetage ordningens administration«.

5. § 12c, *stk. 5*, ophæves.

Gældende formulering

§ 12 c. Staten yder i 2003 tilskud til institutioner for erhvervsrettet uddannelse til praktikpladsopsøgning og vejledning af elever om praktik- og beskæftigelsesmuligheder. Der ydes et tilskud på 1.000 kr. pr. elev, der i 2003 indgår og påbegynder uddannelsesaftale inden for lov om erhvervsuddannelser, herunder kombinationsaftale, eller som i 2003 kommer i praktik i udlandet, jf. § 31, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser. Der ydes dog ikke tilskud for uddannelsesaftaler i henhold til § 66 f i lov om erhvervsuddannelser. Retten til tilskud bortfalder, hvis uddannelsesaftalen eller praktikken i udlandet ikke får en varighed på mindst 3 måneder.

Stk. 5. Ansøgning om tilskud efter stk. 1 skal være modtaget af Arbejdsgivernes Elevrefusion senest den 1. maj 2004.

§ 13. Arbejdsgivernes Elevrefusion dækker udgifterne til skolepraktik og godtgørelse til skolepraktikelever, jf. § 19 b, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser.

§ 14. Arbejdsgivernes Elevrefusion yder befordringstilskud til elever under skolepraktik i erhvervsuddannelserne, herunder til elever under skoleundervisning i henhold til § 66 e i lov om erhvervsuddannelser, og økonomisk støtte til elever til værktøj, værnemidler og lignende, hvis disse elever med uddannelsesaftale i den pågældende uddannelse er berettiget til at modtage sådanne ydelser fra arbejdsgiveren.

Stk. 2. Arbejdsgivernes Elevrefusion yder tilskud til de faglige udvalgs udgifter til svendepøver for elever i skolepraktik.

Lovforslaget

4. § 12 c, stk. 1, 1. og 2. pkt., ophæves, og i stedet indsættes:

»Staten yder tilskud til institutioner for erhvervsrettet uddannelse til praktikpladsopsøgning og vejledning af elever om praktik og beskæftigelsesmuligheder. Der ydes et tilskud pr. elev, der indgår uddannelsesaftale inden for lov om erhvervsuddannelser, herunder kombinationsaftale, eller som kommer i praktik i udlandet, jf. § 31, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser. Tilskuddets størrelse fastsættes på de årlige finanslove.«

5. § 12c, stk. 5, ophæves.

6. § 13 affattes således:

»§ 13. Arbejdsgivernes Elevrefusion administrerer udbetaling til skolerne af skolepraktikydelser, befordringstilskud og tilskud til værktøj, værnemidler og lignende til elever i skolepraktik samt tilskud til de faglige udvalgs udgifter til afholdelse af svendepøver for elever i skolepraktik, jf. § 66 k, stk. 1, og § 67 a, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser. Arbejdsgivernes Elevrefusion administrerer endvidere udbetalingen af elevgodtgørelse til elever, der har påbegyndt skolepraktik inden den 1. januar 2004.«

7. § 14 ophæves.

Gældende formulering

§ 15. Bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion fastsætter størrelsen af den økonomiske støtte efter §§ 6-10, § 11, stk. 4, § 12 a og § 14 samt betingelserne for ydelse og udbetaling af støtten.

§ 18. Alle arbejdsgivere, jf. § 2, betaler et bidrag til Arbejdsgivernes Elevrefusion til dækning af udgifterne efter denne lov, herunder de med ordningen forbundne administrationsudgifter. Staten dækker dog udgiften i medfør af § 5, stk. 2.

Stk. 2. Bidragets størrelse efter stk. 1 fastsættes i de årlige finanslove.

Stk. 3. Til brug for den årlige fastlæggelse af bidragene modtager undervisningsministeren fra bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion et budget for udgifterne efter loven ledsaget af en indstilling om bidragets størrelse.

Lovforslaget

8. I § 15 ændres »§ 11, stk. 4, § 12 a og § 14« til: »§ 11, stk. 4, og § 12 a«.

9. Efter § 15 a indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 5 a

Godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse m.v.

§ 15 b. Arbejdsgivernes Elevrefusion bidrager til finansiering af godtgørelse i henhold til lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse samt befodringsudgifter og udgifter til kost og logi i henhold til lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.«

10. § 18, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Bidraget efter stk. 1, 1. pkt., udgør 1.480 kr. årligt pr. fuldtidsbeskæftiget. Af dette bidrag overføres 530 kr. årligt pr. fuldtidsbeskæftiget til Undervisningsministeriet til hel eller delvis finansiering af godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse samt befodringsudgifter og udgifter til kost og logi i henhold til lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., jf. § 15 b.«

11. § 18, stk. 3, ophæves.

Gældende formulering

§ 19. Overskydende midler overføres til efterfølgende år. Den del af bidragene, der ikke omgående videregives til ordningerne efter loven, skal anbringes som indestående i danske banker eller sparekasser eller eventuelt i obligationer udstedt eller garanteret af den danske stat eller af danske kommuner, i obligationer udstedt af danske realkreditinstitutioner, der er godkendt af staten, eller i værdipapirer, som i øvrigt efter deres art og sikkerhed kan stilles i klasse hermed.

Stk. 2. Kan bidrag efter § 18 ikke fuldt ud dække udgifterne i det pågældende år, dækkes underskuddet midlertidigt af Undervisningsministeriet og indregnes med tillæg af renter, jf. stk. 3, i bidraget for det følgende år.

§ 22. Beløb til dækning af udgifter til skolepraktik efter lov om erhvervsuddannelser, som Arbejdsgivernes Elevrefusion afholder, jf. §§ 13 og 14, indbetales af Arbejdsgivernes Elevrefusion til Undervisningsministeriet. Beløb til dækning af de ordninger, der administreres af erhvervsskolerne, udbetales månedsvis af Arbejdsgivernes Elevrefusion til disse skoler.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om udbetalingen fra Arbejdsgivernes Elevrefusion og om revision og afgivelse af regnskab for erhvervsskoler vedrørende de i stk. 1, 2. pkt., nævnte udgifter.

Lovforslaget

12. I § 19, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »Overskydende midler«: »vedrørende den del af arbejdsgiverbidraget, der medgår til dækning af udgifterne efter § 1, stk. 1,«.

13. I § 19, stk. 2, indsættes efter »efter § 18«: »vedrørende den del af arbejdsgiverbidraget, der medgår til dækning af udgifterne efter § 1, stk. 1,«.

14. § 22, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Det i § 18, stk. 2, nævnte bidrag på 530 kr. indbetales kvartalsvis af Arbejdsgivernes Elevrefusion til Undervisningsministeriet som en forholdsmæssig andel af de af Arbejdsgivernes Elevrefusion modtagne arbejdsgiverbidrag i den foregående 3 måneders periode.«

15. I § 22, stk. 2, indsættes efter »nævnte udgifter«: », jf. dog stk. 3, 3. pkt.«

Gældende formulering

§ 23 a. Har den, der oppebærer ydelser fra Arbejdsgivernes Elevrefusion i henhold til loven, givet urigtige oplysninger eller undladt at meddele oplysninger af betydning for udbetalingen af ydelsen, kan Arbejdsgivernes Elevrefusion bestemme, at ydelsen bortfalder helt eller delvis, og at udbetalte ydelser skal tilbagebetales. Udbetalinger fra Arbejdsgivernes Elevrefusion til erhvervsskolerne i medfør af §§ 13 og 14, der er sket med urette, kan Arbejdsgivernes Elevrefusion kræve tilbagebetalt fra skolen.

Lovforslaget

16. I § 22 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Undervisningsministeriet dækker Arbejdsgivernes Elevrefusions udgifter til elevgodtgørelse, skolepraktikydelser, befordringstilskud, værktøj, værnemidler og lignende samt tilskud til de faglige udvalgs udgifter til svendeproe for skolepraktikelever, jf. § 13, herunder administrationsudgifter. Arbejdsgivernes Elevrefusion indsender et budget til Undervisningsministeriet over de forventede udgifter til ordningerne. Udbetalingen til Arbejdsgiverens Elevrefusion sker forskudsvis en gang i kvartalet med en efterfølgende årlig regulering på grundlag af et regnskab for det pågældende år. Institutioner for erhvervsrettet uddannelse aflægger regnskab for disse udgifter til Undervisningsministeriet som en del af skolernes årsregnskab.«

17. I § 23 a, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »§§ 13 og 14« til: »§ 13«.

18. Efter § 23 a indsættes i *Kapitel 7 a*:

»§ 23 b. Bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion indsender et budget for de samlede udgifter efter denne lov til Undervisningsministeriet.«

§ 2

I lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 870 af 23. oktober 2002, som ændret ved § 4 i lov nr. 1080 af 17. december 2002, § 2 i lov nr. 1081 af 17. december 2002, § 3 i lov nr. 1083 af 17. december 2002, § 1 i lov nr. 297 af 30. april 2003, § 7 i lov nr. 299 af 30. april 2003, § 16 i lov nr. 418 af 10. juni 2003 og § 1 i lov nr. 448 af 10. juni 2003, foretages følgende ændringer:

Gældende formulering

§ 5. Adgang til en erhvervsuddannelse har alle, der har opfyldt undervisningspligten efter folkeskoleloven.

Stk. 2. Alle, der opfylder betingelsen i stk. 1, har krav på at blive optaget i et grundforløb efter eget valg, jf. dog § 9.

Stk. 3. Optagelse på skole til en uddannelses hovedforløb forudsætter, at eleven har gennemført det adgangsgivende grundforløb efter reglerne om uddannelsen eller har mindst tilsvarende kvalifikationer, og at eleven har indgået uddannelsesaftale, jf. dog stk. 5 og kapitel 7 a.

Stk. 4. Alle, der opfylder betingelsen i stk. 1, og som har indgået en uddannelsesaftale, har krav på at blive optaget på skole til undervisning i overensstemmelse med reglerne for den pågældende uddannelse.

Stk. 5. En skole kan optage elever til en skoleperiode i et hovedforløb uden uddannelsesaftale, hvis eleven har gennemført de forudgående skoleperioder, og hvis eleven er eller umiddelbart før optagelsen har været i lønnet beskæftigelse i udlandet af passende varighed og med uddannelsesformål inden for arbejdsområder og funktioner, som indgår i praktikuddannelsen i erhvervsuddannelsen. Skolen underretter vedkommende faglige udvalg eller udvalg, der varetager opgaver og funktioner som fagligt udvalg, jf. § 37, stk. 2, om optagelsen.

§ 12. En erhvervsuddannelse varer i almindelighed ikke over 4 år og består af et grundforløb og et hovedforløb. Hovedforløbet består af praktikuddannelse og skoleundervisning.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter regler om varigheden af grundforløbet og skoleundervisningen i hovedforløbet, herunder varigheden af skoleundervisningen i uddannelsesforløb efter § 15, stk. 2 og 3.

Lovforslaget

1. § 5, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Optagelse på skole til en uddannelses hovedforløb forudsætter, at eleven har gennemført det adgangsgivende grundforløb efter reglerne om uddannelsen eller har mindst tilsvarende kvalifikationer. Eleven skal endvidere have indgået uddannelsesaftale, jf. dog stk. 5, § 66 e og § 66 l, stk. 1.«

2. § 12, stk. 1, affattes således:

»En erhvervsuddannelse varer i almindelighed ikke over 4 år og består af et grundforløb og et hovedforløb.«

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 15. De enkelte uddannelser skal som ungdomsuddannelser søges tilrettelagt med en betydelig bredde, herunder i arbejdsområde og funktion, med henblik på at kunne opfylde skiftende kvalifikationsbehov på arbejdsmarkedet og at kunne give grundlag for videreuddannelse, herunder videregående uddannelse.

Stk. 2. Uddannelserne tilrettelægges efter reglerne om den enkelte uddannelse så vidt muligt således, at eleverne på et eller flere tidspunkter inden udløbet af den samlede uddannelse kan afslutte forløbet med en uddannelse, som indeholder på forhånd fastsatte dele af den samlede uddannelse.

Stk. 3. Skolen kan med godkendelse fra det faglige udvalg tilrettelægge forløb, der omfatter dele af en eller flere erhvervsuddannelser. Forløbet beskrives i elevens personlige uddannelsesplan, jf. § 13, stk. 2. Forløbet består af skoleundervisning og praktikuddannelse.

Stk. 4. Elever med uddannelse efter stk. 2 eller stk. 3 skal senere kunne genoptage en uddannelse i det samlede forløb efter reglerne om uddannelsen.

§ 19 b. Skolen modtager tilskud inklusive tilskud til udgifter til ikkefradragsberettiget købsmoms til skolepraktik, jf. § 66 d, eller overgangskursus, jf. § 66 b, stk. 4, på grundlag af det antal årselever, som er indskrevet til skolepraktik ved skolen. I antallet af årselever indgår elever, der modtager praktikuddannelse i virksomheder uden uddannelsesaftale, jf. § 66 f, stk. 1, dog højst med tre måneder for den enkelte elev ved praktikuddannelse i samme virksomhed. Det gennemsnitlige tilskud pr. årselev fastsættes i de årlige finanslove for større grupper af uddannelser med skolepraktik og kan fastsættes til et mindre beløb for elever, der modtager praktikuddannelse i virksomheder med eller uden uddannelsesaftale, jf. § 66 f, stk. 1.

Stk. 2. Tilskud efter stk. 1 og skolens udgifter til godtgørelse, jf. § 66 k, afholdes af Arbejdsgivernes Elevrefusion, jf. lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion.

3. § 15, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Uddannelserne tilrettelægges efter reglerne om den enkelte uddannelse så vidt muligt således, at eleverne kan afslutte forløbet på et eller flere kompetencegivende trin med en uddannelse, som indeholder på forhånd fastsatte dele af den samlede uddannelse.«

4. § 19 b, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Tilskud efter stk. 1 og refusion af skolernes udgifter til skolepraktikydelse, jf. § 66 k, stk. 1, afholdes af staten.«

Bilag til f. t. l. vedr. Arbejdsgivernes Elevrefusion m.v.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 3. For den del af institutionens udgifter til betaling af ikkefradragsberettiget købsmoms, som ikke dækkes af Arbejdsgivernes Elevrefusion i medfør af stk. 2, modtager institutionen kompensation fra Undervisningsministeriet.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om kompensationen efter stk. 3.

5. Efter § 19 c indsættes:

»§ 19 d. Skolen modtager efter § 19 tilskud til vejledning, kompetencevurdering, eventuelt kompetenceafklarende forløb og udarbejdelse af uddannelsesplan, jf. § 66 n, stk. 1, og til undervisning i uddannelsesdele, omfattet af § 66 n, stk. 2, nr. 1, 3 og 4.«

§ 26. Grundfag omfatter praktisk og teoretisk undervisning, der bidrager til at give erhvervsuddannelserne faglig bredde. Samtidig har grundfagene til formål at opfylde krav til ungdomsuddannelserne, herunder med hensyn til at fremme den personlige udvikling, at bidrage til studiekompetence og at give en forståelse af samfundet og dets udvikling.

Stk. 2. Områdefag omfatter praktisk og teoretisk undervisning, der er særlig for en eller flere uddannelser, og som bidrager til at give eleven en generel og specifik erhvervskompetence.

Stk. 3. Specialefag omfatter, på det for erhvervsuddannelserne højeste faglige niveau, praktisk og teoretisk undervisning, der er særlig for en del af en uddannelse, og som især bidrager til at give eleven en specifik erhvervskompetence. Eleverne vælger specialefag blandt de fag, der er godkendt for den pågældende uddannelse.

§ 31. Praktikuddannelsen foregår på en eller flere virksomheder, der er godkendt af det faglige udvalg, jf. dog stk. 2, og på grundlag af en uddannelsesaftale mellem eleven og virksomheden. Praktikuddannelse kan helt eller delvis finde sted som skolepraktik, jf. kapitel 7 a.

6. I § 26, *stk. 3*, indsættes som 3. *pkt.*: »En arbejdsmarkedsuddannelse, der er godkendt som et valgfrit specialefag i en erhvervsuddannelse, kan ikke udbydes som enkeltfag.«

7. I § 31 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Det faglige udvalg offentliggør en fortegnelse over godkendte virksomheder på internet. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler herom.«

Gældende formulering

Stk. 2. Skoler, hvis bestyrelser er sammensat efter reglerne i § 5, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, kan godkende en virksomhed til at gennemføre praktikuddannelse for den enkelte elev.

Stk. 3. Skolen træffer afgørelse om, hvorvidt praktikuddannelse i form af beskæftigelse i udlandet, jf. § 5, stk. 5, kan sidestilles med praktikuddannelse i henhold til stk. 1.

§ 37. Arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationerne nedsætter et antal faglige udvalg med et lige stort antal arbejdsgiver- og arbejdstagerrepræsentanter. Eleverne repræsenteres i udvalget med en repræsentant, der udpeges af elevernes organisationer i forening på det faglige udvalgs område. Repræsentanten har ikke stemmeret i udvalget. De faglige udvalg og udvalg, der efter stk. 2 varetager opgaver og funktioner som faglige udvalg, skal tilsammen dække alle uddannelser etableret i henhold til denne lov.

Stk. 2. I forbindelse med forberedelse og iværksættelse af uddannelser kan undervisningsministeren efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser nedsætte midlertidige udvalg. Undervisningsministeren kan endvidere nedsætte ad hoc-udvalg. Ad hoc-udvalg kan efter undervisningsministerens bestemmelse varetage de opgaver og funktioner, som varetages af faglige udvalg og midlertidige udvalg i henhold til lovgivningen om erhvervsuddannelserne.

Stk. 3. Sekretariatsbistand til faglige udvalg tilvejebringes af de organisationer, der er repræsenteret i de faglige udvalg.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan stille sekretariatsbistand til rådighed for midlertidige udvalg eller ad hoc-udvalg.

Lovforslaget

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

8. § 37, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. I forbindelse med forberedelse og iværksættelse af uddannelser kan undervisningsministeren efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser nedsætte midlertidige faglige udvalg. Undervisningsministeren kan endvidere nedsætte ad hoc-udvalg til dette formål. Ministeren kan pålægge Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser at afgive indstilling om nedsættelse af et midlertidigt fagligt udvalg inden en nærmere fastsat tidsfrist. Ministeren kan endvidere bemyndige et efteruddannelsesudvalg, nedsat efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., til at fungere som et midlertidigt fagligt udvalg efter denne lov.«

Gældende formulering

Stk. 5. De udvalg, der er nævnt i stk. 1, kan sammenslutte sig i fællesudvalg, som derefter varetager opgaverne som fagligt udvalg efter denne lov. Et fællesudvalg kan overlade udførelsen af nærmere bestemte opgaver til underudvalg.

Stk. 6. Undervisningsministeren kan med tilslutning fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser bestemme, at flere udvalg i fællesskab skal danne et fællesudvalg.

§ 48. Det er en betingelse for gennemførelse af en erhvervsuddannelse, at der mellem eleven og en eller flere virksomheder er indgået en uddannelsesaftale, jf. dog § 5, stk. 5, § 31, stk. 3, og kapitel 7 a. Aftalen skal omfatte alle uddannelsens praktik- og skoleophold, jf. dog § 66 f, herunder en eventuel svendep prøve.

Stk. 2. Kurser efter § 16 medregnes til uddannelsen, hvis det er bestemt i regler om de pågældende kurser.

Stk. 3. Er flere virksomheder parter i aftalen, skal det af aftalen fremgå, hvilke skole- og praktikophold den enkelte virksomhed er part i.

Stk. 4. En virksomhed kan ved aftalen forpligte sig til at lade en del af elevens uddannelse gennemføre i en anden virksomhed.

Stk. 5. Har eleven tidligere gennemgået en del af den uddannelse, aftalen angår, kan aftalen kun omfatte de manglende skole- og praktikophold, jf. dog §§ 57-59 om afkortning eller forlængelse af uddannelsesstiden i særlige tilfælde.

Lovforslaget

9. I § 37 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Ad hoc-udvalg samt efteruddannelsesudvalg, nedsat efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., kan efter undervisningsministerens bestemmelse varetage de opgaver og funktioner, som varetages af faglige udvalg og midlertidige faglige udvalg i henhold til lovgivningen om erhvervsuddannelser.«

Stk. 3-6 bliver herefter stk. 4 -7.

10. § 48, *stk. 1*, affattes således:

»Det er en betingelse for gennemførelse af en erhvervsuddannelse, at der mellem eleven og en eller flere virksomheder er indgået en uddannelsesaftale, jf. dog § 5, stk. 3, kapitel 7 a og § 66 l. Aftalen skal omfatte alle praktik- og skoleophold og eventuel svendep prøve i uddannelsen eller det kompetencegivende trin i uddannelsen.«

Gældende formulering

Stk. 6. Undervisningsministeren fastsætter efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser nærmere regler om de særlige spørgsmål vedrørende elevernes og virksomhedernes retsstilling, som aftaler efter stk. 3 og 4 giver anledning til.

§ 66. Elever er under skoleophold, der er omfattet af en uddannelsesaftale, omfattet af den ordning vedrørende arbejdsskadeforsikring, som efter loven om arbejdsskadeforsikring gælder for praktiktiden.

Stk. 2. Med hensyn til elevs skader under skolepraktik eller andre skoleophold end dem, der er nævnt i stk. 1, finder loven om arbejdsskadeforsikring tilsvarende anvendelse, for så vidt skaden skyldes undervisning under arbejdspladslignende forhold. Risikoen med hensyn til disse skader påhviler staten.

Kapitel 7 a

Skolepraktik

§ 66 a. Skolepraktik skal tilbydes egnede praktikpladssøgende elever, som 2 måneder efter at have afsluttet et adgangsgivende grundforløb, jf. § 5, stk. 3, ikke har eller har haft en uddannelsesaftale, jf. dog stk. 2. Retten til skolepraktik fortabes, hvis eleven fortsætter i grundforløb eller i en anden uddannelse bortset fra uddannelse givet som tilbud til unge dagpenge-, kontanthjælps- eller starthjælpsmodtagere efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats.

Stk. 2. Skolepraktik skal desuden tilbydes egnede praktikpladssøgende elever, der uforskyldt har mistet en uddannelsesaftale som led i en erhvervsuddannelse. Optagelse skal ske snarest muligt efter uddannelsesaftalens ophør. Er en tvistighed i henhold til § 63 indbragt for det faglige udvalg eller Tvistighedsnævnet, kan eleven ikke optages til skolepraktik, før der er truffet afgørelse eller indgået forlig om afslutning på tvistigheden.

Lovforslaget

11. I § 66, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Dette gælder også elever, der som led i ansættelsen hos en arbejdsgiver deltager i uddannelsesforløb på skolen efter § 66 n, stk. 2«, og i stk. 2 indsættes efter 1. pkt.: »Tilsvarende gælder for elever uden en arbejdsgiver, der deltager i uddannelsesforløb på skolen efter § 66 n, stk. 2.«

12. I § 66 a, stk. 1, 2. pkt. affattes således:

»I trindelte uddannelser, jf. § 15, stk. 2, skal skolepraktik dog tillige tilbydes elever, der har gennemført et kompetencegivende trin af en uddannelse med uddannelsesaftale.«

Gældende formulering

Stk. 3. Kravet om afsluttet grundforløb, jf. stk. 1, kan opfyldes gennem anden undervisning. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler herom efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser.

§ 66 b. Skolepraktik udbydes af de skoler, som udbyder den enkelte erhvervsuddannelse.

Stk. 2. Skolen har ansvaret for, at de elever, som har afsluttet grundforløb på skolen, og som opfylder betingelserne efter § 66 a, stk. 1, modtager tilbud om skolepraktik. Hvis skolen afslår at optage en elev til skolepraktik på grund af pladsmangel eller for få tilmeldinger, skal skolen drage omsorg for, at eleven tilbydes optagelse på en anden skole.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, hvilke uddannelser der ikke skal udbydes med skolepraktik.

Stk. 4. Elever, hvis grundforløb ikke umiddelbart giver adgang til en uddannelse med skolepraktik, er berettiget til optagelse på et kursus af højst 10 ugers varighed, som kvalificerer eleven til at fortsætte i en anden erhvervsuddannelse, som udbydes med skolepraktik. Skolen har ansvaret for, at eleven tilbydes et sådant overgangskursus.

Stk. 5. Pligten efter § 66 a, stk. 2, påhviler den skole, som eleven er tilmeldt, og den indtræder fra skolens modtagelse af elevens ansøgning om optagelse til skolepraktik.

Lovforslaget

13. I § 66 b, stk. 1, ændres: »erhvervsuddannelse« til: »erhvervsuddannelses hovedforløb«.

14. § 66 b, stk. 3, affattes således:

»*Stk. 3.* Undervisningsministeren fastsætter efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, hvilke uddannelser der ikke skal udbydes med skolepraktik, og kan tillige fastsætte regler om begrænsning af adgangen til skolepraktik inden for de enkelte uddannelser under hensyn til beskæftigelsesmulighederne og til virksomhedernes ansvar for sikring af vekseldannelsesprincippet, jf. § 2, stk. 1.«

Gældende formulering

§ 66 c. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om elevernes egnethed. Reglerne kan ud over krav til elevernes egnethed for uddannelsen indeholde krav til elevernes faglige og geografiske mobilitet og til deres aktivitet som praktikpladssøgende. Kravene skal være opfyldt i hele uddannelsesforløbet. Reglerne fastsættes efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om optagelse og kan herunder fastsætte en frist for indgivelse af ansøgning om optagelse m.v.

§ 66 h. Eleven modtager efter tilfredsstillende gennemførelse af hele uddannelsen et bevis for den gennemførte uddannelse i overensstemmelse med de regler, som i medfør af denne lov er fastsat for de enkelte uddannelser. Bevis for gennemført skolepraktik udstedes af skolen.

§ 66 i. Skolen og eleven skal under hele forløbet søge at fremskaffe en uddannelsesaftale, der omfatter resten af uddannelsen, jf. stk. 3.

Stk. 2. En elev, der deltager i skolepraktik i henhold til § 66 d, stk. 1 og 2, har pligt til at modtage en anvist praktikplads og skal forlade skolepraktikken, når praktikpladsen tiltrædes, eller hvis eleven afslår at modtage pladsen.

Stk. 3. Når en elev indgår en uddannelsesaftale, jf. stk. 1, fastsættes den resterende uddannelsesetid efter reglerne i § 48, stk. 5.

Stk. 4. Deltagelse i skolepraktik medregnes ikke i prøvetiden efter § 60, stk. 2, når en elev indgår en uddannelsesaftale. Hvis en elev har haft en delaftale med en virksomhed og efterfølgende får en uddannelsesaftale med den samme virksomhed, medregnes den tid, hvori eleven har haft en delaftale, i prøvetiden.

Lovforslaget

15. § 66 c, stk. 1, affattes således:

»Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om elevernes egnethed m.v. Reglerne kan ud over krav til elevernes egnethed for uddannelsen indeholde krav til elevernes faglige og geografiske mobilitet og til deres aktivitet som praktikpladssøgende, herunder med hensyn til overgang til uddannelser efter lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om landbrugsuddannelser eller lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. I reglerne kan det fastsættes, at eleverne optages i et register over praktikpladssøgende, der skal være offentligt tilgængeligt. Kravene om egnethed m.v. skal være opfyldt i hele skolepraktikforløbet. Reglerne fastsættes efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser.«

16. I § 66 h udgår »hele«.

17. I § 66 i, stk. 2, indsættes efter »praktikplads«: », såfremt eleven kan gennemføre den uddannelse, der er knyttet til den tilbudte praktikplads uden tab af uddannelsesetid,«.

Gældende formulering

§ 66 k. Elever, der deltager i skolepraktik i henhold til § 66 d, stk. 1, 2 og 4, og skoleophold i henhold til § 66 b, stk. 4, og § 66 e, modtager fra skolen en godtgørelse svarende til den fastsatte elevløn, jf. § 55, stk. 2-4.

Stk. 2. Virksomheder, der i henhold til § 66 d, stk. 3, lader elever deltage i supplerende skolepraktik, kan få refusion fra Arbejdsgivernes Elevrefusion af elevlønsudgifter m.v. under skoleopholdet. Reglerne om refusion af løn m.v. under almindelige skoleophold finder tilsvarende anvendelse.

Lovforslaget

18. § 66 k, stk. 1, affattes således:

»Skolen udbetaler en skolepraktikydelse til elever, der er i skolepraktik, dog ikke til elever der modtager løn fra en arbejdsgiver, jf. § 66 f, eller arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge, kontanthjælp, revalideringsydelse eller anden offentlig støtte, der tilsigter at dække leveomkostninger. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om skolepraktikydelser. Ydelsens størrelse fastsættes på de årlige finanslove.«

19. Efter kapitel 7 a indsættes:

»Kapitel 7 b

Erhvervsuddannelse plus

§ 66 l. Erhvervsuddannelse plus (eud+) er et særligt afslutningsforløb i erhvervsuddannelserne. Eud+ kan gennemføres af skoler og institutioner m.fl., der er godkendt til at udbyde det pågældende hovedforløb, jf. § 18. Forløbet gennemføres uden uddannelsesaftale.

Stk. 2. Eud+ har samme mål og niveau som det tilsvarende uddannelsestrin i en erhvervsuddannelse. Den afsluttes med de samme prøver og med tilsvarende uddannelsesbevis som det tilsvarende trin i en erhvervsuddannelse og giver ret til samme betegnelse som denne.

§ 66 m. Adgang til eud+ er betinget af, at eleven

- 1) ikke er fyldt 25 år ved skolens modtagelse af ansøgningen,
- 2) har gennemført det foregående trin i den uddannelse, hvori eleven ønsker at gennemføre eud+ og
- 3) har været i lønnet beskæftigelse i mindst 6 måneder efter afslutningen af trin 1 med arbejdsopgaver, der falder inden for uddannelsesområdet.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 2. Afgørelse om optagelse træffes af en skole m.v., der er godkendt efter § 18, jf. § 66 l, stk. 1.

§ 66 n. Skolen udarbejder i samråd med eleven og en eventuel arbejdsgiver en personlig uddannelsesplan og vejleder eleven. Uddannelsesplanen udarbejdes på grundlag af reglerne om uddannelsen og skolens vurdering af elevens kompetencer.

Stk. 2. I den personlige uddannelsesplan angives den teoretiske og praktiske kompetence, som skolen har anerkendt, og det uddannelsesforløb, eleven skal gennemføre. Et uddannelsesforløb, som beskrives i uddannelsesplanen, kan omfatte:

- 1) Obligatorisk skoleundervisning i det pågældende uddannelsestrin efter reglerne om uddannelsen.
- 2) Arbejdsmarkedsuddannelse eller enkeltfag inden for uddannelsesplanens mål.
- 3) Intensiv værkstedstræning (praktisk-fagligt forløb) på uddannelsesinstitutionen eller i en virksomhed efter aftale med institutionen i en periode på højst en måned.
- 4) Intensiv værkstedstræning (praktisk-fagligt forløb) på elevens arbejdsplads i en periode på højst en måned.
- 5) Praktisk arbejde inden for uddannelsesområdet på elevens arbejdsplads, der gennemføres efter aftale mellem eleven og arbejdsgiveren.
- 6) Svendeprøve eller anden afsluttende prøve.

Stk. 3. Planen kan på grundlag af kompetencevurderingen gå ud på, at eleven indstilles direkte til svendeprøve eller anden afsluttende prøve i det pågældende uddannelsestrin.

Stk. 4. Uddannelsesplanen gælder for det samlede uddannelsesforløb, uanset hvilken skole eller anden institution, der optager eleven under forløbet. Den enkelte skole eller institution er uddannelsesansvarlig for det uddannelseselement, der gennemføres på skolen eller institutionen.

Stk. 5. Uddannelsesplanen revideres i tilfælde af, at målene for den tilsvarende ungdomsuddannelse bliver ændret, inden uddannelsen er gennemført, efter de regler, som fastsættes efter § 66 o.

Gældende formulering

§ 67 a. Amtskommunerne yder tilskud til befordring for erhvervsuddannelseselever i henhold til § 28 i lov om gymnasiet m.v. Det er en betingelse, at eleverne ikke modtager løn eller godtgørelse under uddannelsen.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser regler om, i hvilket omfang der af staten kan ydes tilskud til befordring mellem hjem og kostafdeling og mellem flere undervisningsafdelinger på samme dag for erhvervsuddannelseselever. Ministeren fastsætter nærmere regler om administration af ordningen og kan herunder bestemme, at afgørelser om tilskud træffes af institutionerne.

Stk. 3. Staten kan inden for et beløb fastsat på de årlige finanslove yde tilskud til nedbringelse af særlig store befordringsudgifter i forbindelse med skoleophold for andre erhvervsuddannelseselever end dem, der er omfattet af stk. 1. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om administrationen af ordningen og kan herunder bestemme, at afgørelser om tilskud træffes af institutionerne.

Lovforslaget

Stk. 6. Hvis uddannelsen ikke er gennemført inden for 6 år, bortfalder uddannelsesplanen.

§ 66 o. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om kompetencevurdering og uddannelsesplaner, herunder regler, hvorefter en elev kan indbringe en afgørelse, truffet af skolen eller institutionen vedrørende ansøgerens praktiske kompetence, for vedkommende faglige udvalg.«

20. I § 67 a, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »m.v.«: »», jf. dog stk. 4«.

21. I § 67 a indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* For uddannelser efter kapitlerne 7 a og 7 b kan undervisningsministeren fastsætte regler om tilskud til delvis dækning af de faglige udvalgs udgifter til svendepøver samt regler om økonomisk støtte til elever til værktøj, værnemidler, befordring og lignende, hvis elever med en uddannelsesaftale i det pågældende hovedforløb, jf. § 66 b, stk. 1, og § 66 l, stk. 2, er berettiget til at modtage sådanne ydelser fra arbejdsgiveren.«

Gældende formulering

§ 69. Efter nærmere regler fastsat af undervisningsministeren kan klager over en skoles afgørelser indbringes for ministeren, jf. dog § 66 j.

§ 3. Der kan opnås ydelser efter § 1 ved deltagelse i følgende uddannelser til og med erhvervsuddannelsesniveau, i det omfang udbuddet udløser tilskud efter lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.

Lovforslaget

22. I § 69 indsættes efter »§ 66 j«: og »§ 66 o«.

§ 3

I lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, jf. lovbeholdtgørelse nr. 600 af 26. juni 2002, som ændret ved § 6 i lov nr. 1032 af 17. december 2002, § 3 i lov nr. 1035 af 17. december 2002, § 7 i lov nr. 418 af 10. juni 2003 og § 2 i lov nr. 447 af 10. juni 2003, foretages følgende ændringer:

1. I § 3 indsættes efter »§ 1«: », jf. dog § 5,« og efter »udbuddet«:», dog undtaget de i nr. 9 nævnte forløb«.

2. I § 3 indsættes som *stk. 2 og 3*:

»*Stk. 2.* Der kan ligeledes opnås ydelser efter § 1, jf. dog § 5, ved deltagelse i grundlæggende voksenuddannelse (GVU) i det omfang, disse forløb er sammensat af uddannelser som nævnt i stk. 1.

Stk. 3. Der kan endvidere opnås ydelser efter § 1, jf. dog § 5, ved deltagelse i erhvervsuddannelse plus (eud+) i det omfang, disse forløb er sammensat af uddannelser som nævnt i stk. 1, skoleundervisning i erhvervsuddannelse og svendeprøve eller anden afsluttende prøve. Deltagere i eud+ kan endelig opnå ydelser efter § 1, jf. dog § 5, under intensiv værkstedstræning i en periode på højst en måned på uddannelsesinstitutionen eller i en virksomhed efter aftale med institutionen, samt i en periode på højst en måned på deltagerens arbejdsplads.«

Gældende formulering

§ 5. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at godtgørelsen til enkelte uddannelser eller grupper af uddannelser reduceres således, at der ved beregningen tages udgangspunkt i et mindre beløb end dagpengenes højeste beløb for en uge, jf. § 47 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Ministeren kan herunder bestemme, at godtgørelsen ikke reduceres for ledige med ret til uddannelse efter eget valg, jf. § 2, stk. 1, nr. 3, der deltager i uddannelse omfattet af § 3.

§ 10. Beskæftigede lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende, der deltager i uddannelse efter § 3, og som er fyldt 25 år, kan opnå godtgørelse, jf. §§ 4 og 5, uden varighedsbegrænsning.

Stk. 3. Beskæftigede lønmodtagere, selvstændige erhvervsdrivende og ledige med ret til selvvalgt uddannelse, jf. § 2, stk. 1, nr. 3, der deltager i uddannelse efter § 3, kan frem til det fyldte 25. år opnå godtgørelse i sammenlagt højst 30 uger, jf. dog stk. 5 og 6.

Stk. 4, 1. pkt. Beskæftigede lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende, der endnu ikke er fyldt 25 år, kan deltage i uddannelse efter § 3 ud over de i stk. 3 nævnte 30 uger uden godtgørelse.

§ 16. Undervisningsministeren kan efter forhandling med beskæftigelsesministeren fastsætte, at beregningen og udbetalingen af godtgørelse m.m. efter denne lov varetages af deltagerens arbejdsløshedskasse eller af arbejdsformidlingen.

Lovforslaget

3. I § 5 ændres »eller grupper af uddannelser« til: »grupper af uddannelser eller uddannelser tilrettelagt under bestemte former enten bortfalder eller« og »godtgørelsen ikke reduceres« til: »godtgørelsen ikke bortfalder eller reduceres«.

4. I § 10, *stk. 1*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Ligeledes kan beskæftigede lønmodtagere under 25 år, der deltager i uddannelse efter § 3, stk. 3, opnå godtgørelse, jf. §§ 4 og 5, uden varighedsbegrænsning.«

5. I § 10, *stk. 3*, indsættes efter »jf. dog stk.«: »1,«.

6. I § 10, *stk. 4, 1. pkt.*, indsættes efter »godtgørelse«: », jf. dog stk. 1«.

7. § 16, *stk. 1*, affattes således:

»Undervisningsministeren kan fastsætte, at beregning og udbetaling af godtgørelse efter denne lov varetages af deltagerens arbejdsløshedskasse, arbejdsformidlingen, uddannelsesstedet eller Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte. Fastsættelse af, at varetagelsen sker i arbejdsløshedskasserne eller arbejdsformidlingen, kan dog først ske efter forhandling med beskæftigelsesministeren.«

Gældende formulering

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter efter forhandling med beskæftigelsesministeren nærmere regler om beregning, udbetaling, administration, forskud, refusion, tilsyn, regnskab og revision i forbindelse med arbejdsløshedskassernes og arbejdsformidlingens udbetaling af godtgørelse.

Stk. 3. I tilfælde, hvor der er udbetalt godtgørelse med urette, kan undervisningsministeren bestemme, at arbejdsløshedskassen eller arbejdsformidlingen ikke har krav på refusion fra statskassen, og at udbetalte refusionsbeløb skal tilbagebetales, med mindre den fejlagtige udbetaling skyldes deltagerens svigagtige forhold.

Stk. 5. Arbejdsløshedskassen og arbejdsformidlingen skal på begæring afgive alle nødvendige oplysninger til brug for undervisningsministerens afgørelse efter stk. 3 og 4.

§ 22. ---

Stk. 3. Oplysning efter stk. 1 kan indhentes af Arbejdsmarkedets Ankenævn, arbejdsformidlingen og en arbejdsløshedskasse, for så vidt angår dens egne medlemmer.

§ 20. ---*Lovforslaget*

8. § 16, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om beregning, udbetaling og administration, herunder refusion, regnskab, tilsyn og revision, af godtgørelse efter denne lov. Fastsættelsen sker efter forhandling med beskæftigelsesministeren for så vidt angår regler om arbejdsløshedskassernes og arbejdsformidlingens udbetaling af godtgørelse.«

9. I § 16, stk. 3 og 4, § 23 og 24, stk. 2, ændres »eller arbejdsformidlingen« til: », arbejdsformidlingen, uddannelsesstedet eller Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte«.

10. I § 16, stk. 5, ændres »og arbejdsformidlingen« til: », arbejdsformidlingen, uddannelsesstedet eller Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte«.

11. I § 22, stk. 3, indsættes efter »arbejdsformidlingen,«: »uddannelsesstederne, Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte«.

§ 4

I lov nr. 446 af 10. juni 2003 om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. foretages følgende ændringer:

1. I § 20, stk. 2, udgår »reduktion af«.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 2. Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse afgiver udtalelse om arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, der er optaget i fælles kompetencebeskrivelser, enkeltfag i øvrigt fra erhvervsuddannelser, landbrugsuddannelser og grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, deltidsuddannelser på niveau med erhvervsuddannelse og enkeltfag herfra, deltidsuddannelser ved social- og sundhedsuddannelserne og enkeltfag herfra, enkeltfag fra fodterapeutuddannelsen, merituddannelsen på pædagogisk grunduddannelse (PGU-merituddannelsen) samt individuel kompetenceafklaring m.v. som led i grunduddannelse for voksne. Rådets udtalelse kan omfatte behov, rammer for tilskud, deltagerbetaling, aktivitetsløfter, reduktion af godtgørelse efter lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse og uddannelsesplanlægning

2. I § 21 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at tilskud til kost og logi og tilskud til dækning af udgifter til befording til enkelte uddannelser, grupper af uddannelser eller uddannelser tilrettelagt under bestemte former nedsættes eller bortfalder.«

3. § 23, *stk. 1 og stk. 2*, affattes således:

§ 23. Beregningen og udbetalingen af befordingstilskud samt krav om tilbagebetaling af sådanne tilskud, jf. § 24, *stk. 1*, varetages af deltagerens arbejdsløshedskasse eller arbejdsformidlingen. Undervisningsministeren kan efter forhandling med beskæftigelsesministeren bestemme, at disse opgaver varetages af uddannelsesinstitutionerne.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter efter forhandling med beskæftigelsesministeren nærmere regler om beregning, udbetaling, administration, forskud, refusion, tilsyn, regnskab og revision i forbindelse med arbejdsløshedskassernes og arbejdsformidlingens udbetaling.

»Undervisningsministeren kan fastsætte, at beregning og udbetaling af befordingstilskud efter denne lov varetages af deltagerens arbejdsløshedskasse, arbejdsformidlingen, uddannelsesstedet eller Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte. Fastsættelse af, at varetagelsen sker i arbejdsløshedskassen eller på arbejdsformidlingen, kan dog først ske efter forhandling med beskæftigelsesministeren.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om beregning, udbetaling og administration, refusion, tilsyn, regnskab og revision af befordingstilskud efter denne lov. Fastsættelse sker efter forhandling med beskæftigelsesministeren for så vidt angår regler om arbejdsløshedskassernes og arbejdsformidlingens udbetaling af tilskud.«

Gældende formulering

§ 17. Produktionsskolerne udbetaler en skoleydelse til de deltagere, der udløser statstilskud. Skoleydelsens størrelse pr. uge fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om skoleydelsen, herunder om, at denne ikke skal udbetales til visse grupper af deltagere.

*Lovforslaget***§ 5**

I lov om produktionsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 75 af 29. januar 2003, som ændret ved § 4 i lov nr. 297 af 30. april 2003 og § 15 i lov nr. 418 af 10. juni 2003, foretages følgende ændring:

1. I § 17, *stk. 2*, indsættes efter »deltagere«: » og skal nedsættes forholdsmæssigt for deltagere, der uden lovlig grund kommer for sent til eller udebliver fra produktionsskoleaktiviteten, ikke aktivt deltager i udfærdigelse, justering og opfyldelse af den individuelle forløbsplan eller ikke aktivt deltager i praktikforløb, som skolen skønner bidrager til opfyldelse af forløbsplanen«.

Til lovforslag nr. L 84, Skriftlig fremsættelse (13. november 2003)

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov Arbejdsgivernes Elevrefusion, lov om erhvervsuddannelser, lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og lov om produktionskoler. (Fornyelse af vekseluddannelsesprincippet, finansieringsomlægning m.v.)

(Lovforslag nr. L 84).

Lovforslaget er en udmøntning af den politiske aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om *Finansieringsomlægning i forlængelse af udmøntning af aftalen om bedre uddannelser (Fase II)*, 5. november 2003.

Udmøntningen af aftalen indeholder følgende tre elementer:

- 1) Opfølgning på aftalen "Bedre Uddannelser" indgået mellem regeringen (Venstre og Det konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre i forbindelse med finanslov 2003 om fornyelse af vekseluddannelsesprincippet og nye løsninger i stedet for skolepraktik (fase II).
- 2) Finansieringsomlægning, der indebærer en ændret rollefordeling mellem arbejdsgivernes og statens finansieringsansvar for udgifter til skolepraktik og finansiering af godtgørelse m.v. til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.
- 3) Bortfald af besparelsen på produktionsskoleydelsen samt muligheden for, at der sker fradrag i produktionsskoleydelsen ved fravær uden lovlig grund eller lignende.

Bedre uddannelser

Lovforslaget indeholder i hovedtræk følgende ændringer vedrørende fornyelse af vekseluddannelsesprincippet:

- 1) Den nuværende "uddannelsesgaranti" suppleres med en ny mulighed for, at elever med 1. trin i en trindeltd erhvervsuddannelse kan vende tilbage til skolen for at opnå 2. trin uden uddannelsesaftale (praktikplads). Den nye mulighed benævnes erhvervsuddannelse plus (eud+). Eud+ oprettes som et supplement til den gældende mulighed for at fortsætte fra trin 1 med en uddannelsesaftale i trindelte uddannelser, og gælder uanset om disse udbydes med skolepraktik eller ej. Med indførelsen af eud+ tilføres uddannelsesgarantien et element ud over skolepraktik. Eleverne kan oppebære VEU-godtgørelse efter forslaget om ændring af loven herom.
- 2) Undervisningsministeren får en forstærket beføjelse til at bruge ad hoc-udvalg til at varetage de opgaver og funktioner, som ellers varetages af faglige udvalg, såfremt disse udvalg ikke viser tilstrækkelig handlekraft på prioriterede områder. Herved forbedres mulighederne for at etablere korterevarende erhvervsuddannelser på områder, hvor der er behov for arbejdskraft.
- 3) Andre ændringer vil bidrage til, at eleverne er bedre kvalificerede i forhold til virksomhedernes behov, når eleverne skal i praktik eller vil give øgede muligheder for en fleksibel tilrettelæggelse i forhold til virksomhedernes behov og skolernes muligheder.
- 4) Skolepraktikordningen omlægges på en række områder idet: Kravene til elevernes faglige og geografiske mobilitet skærpes, men med bedre muligheder for mobilitetsfremmende AER-tilskud til bl.a. rejse- og opholdsudgifter i forbindelse med praktikpladssøgning. Desuden bliver længodtgørelsen til elever i skolepraktik reduceret til et niveau svarende til niveauet for skoleydelse til produktionsskoleelever. Adgangen til

skolepraktik begrænses på visse uddannelser.

- 5) Gennemsigtigheden på praktikpladsmarkedet øges, så elever og virksomheder enkelt og ubureaukratisk kan finde hinanden ved hjælp af ny teknologi.

Praktikpladstaxameteret til skoler pr. indgået uddannelsesaftale forhøjes fra 1.000 kr. pr. elev til 3.150 kr. pr. elev. Beløbet fastsættes fremover på de årlige finanslove.

Finansieringsomlægning

Finansieringsomlægningen indebærer en ændret rollefordeling mellem arbejdsgivernes og statens finansieringsansvar for henholdsvis udgifter til skolepraktik og finansieringen af erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse. Finansieringen af skolepraktik overføres til staten, mens arbejdsgiverne bidrager til finansieringen af VEU-godtgørelsen gennem et kollektivt arbejdsgiverbidrag.

Finansieringsomlægningen medfører en mere logisk rollefordeling i uddannelsessystemet, hvor staten finansierer driftstilskud til uddannelserne samt godtgørelse til unge og voksne uden uddannelsesaftale, mens arbejdsgiverne finansierer godtgørelse til unge beskæftigede og bidrager til finansieringen af godtgørelse til voks-

ne beskæftigede. Omlægningen træder i kraft den 1. januar 2004.

Arbejdsgiverbidraget til AER opkræves fortsat som ét bidrag, der fastsættes til 1.480 kr. årligt pr. ansat i AER-loven. Bidraget fordeles med et fast bidrag på 530 kr. til hel eller delvis finansiering af VEU-godtgørelse, befordringsudgifter m.v., medens den resterende del anvendes til lønrefusion m.v. Der påføres ikke arbejdsgiverne merudgifter ved omlægningen.

Der tilvejebringes hjemmel til at indføre supplerende styringsredskaber til regulering af, hvornår VEU-godtgørelse mv. udbetales.

Lov om produktionsskoler

Herudover ændres produktionsskoleloven således, at det bliver en pligt for skolerne at reducere produktionsskoleydelsen i tilfælde af fravær uden lovlig grund og lignende.

Lovforslaget foreslås at træde i kraft den 1. januar 2004.

Lovforslaget er sendt til høring i forbindelse med fremsættelsen.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.